

Sotavankien elämästä Neuvostoliitossa

Kirjeitä sotavankileiriltä No 158

Työpäivä leirillä

Kauniit kesäpäivät ovat houkutelleet nekin sotavangit, jotka aikaisemmin työskentelivät verstaissa, ulkotöihin, luontoon. Viime aikoina ovat pelto-, kalastus- ja rakennustyöryhmät kasvaneet suuresti. Entisten valkopihtaisten seppien, räätälien, suutarien ja yleensä verastyöläisten iho on muuttunut ulkotöissä pronssinruskeaksi. Osa verastyöläisistä työskentelee nykyään puutarhatöissä, kasvitarhassa ja viljapelloilla ja osa sataman rakennustyömailla.

Leirillä on myöskin kalastusporukka, joka tavallisesti öisin narrailee kaloja verkkoihinsa ja koukkuihinsa. Tavallisimmat pyydystysvälineet ovat verkko, nuotta, katiska ja pitkäsiima. Mutta usein he koettavat onneaan myöskin ongella ja uistimella. Aamulla, kun toiset lähte-

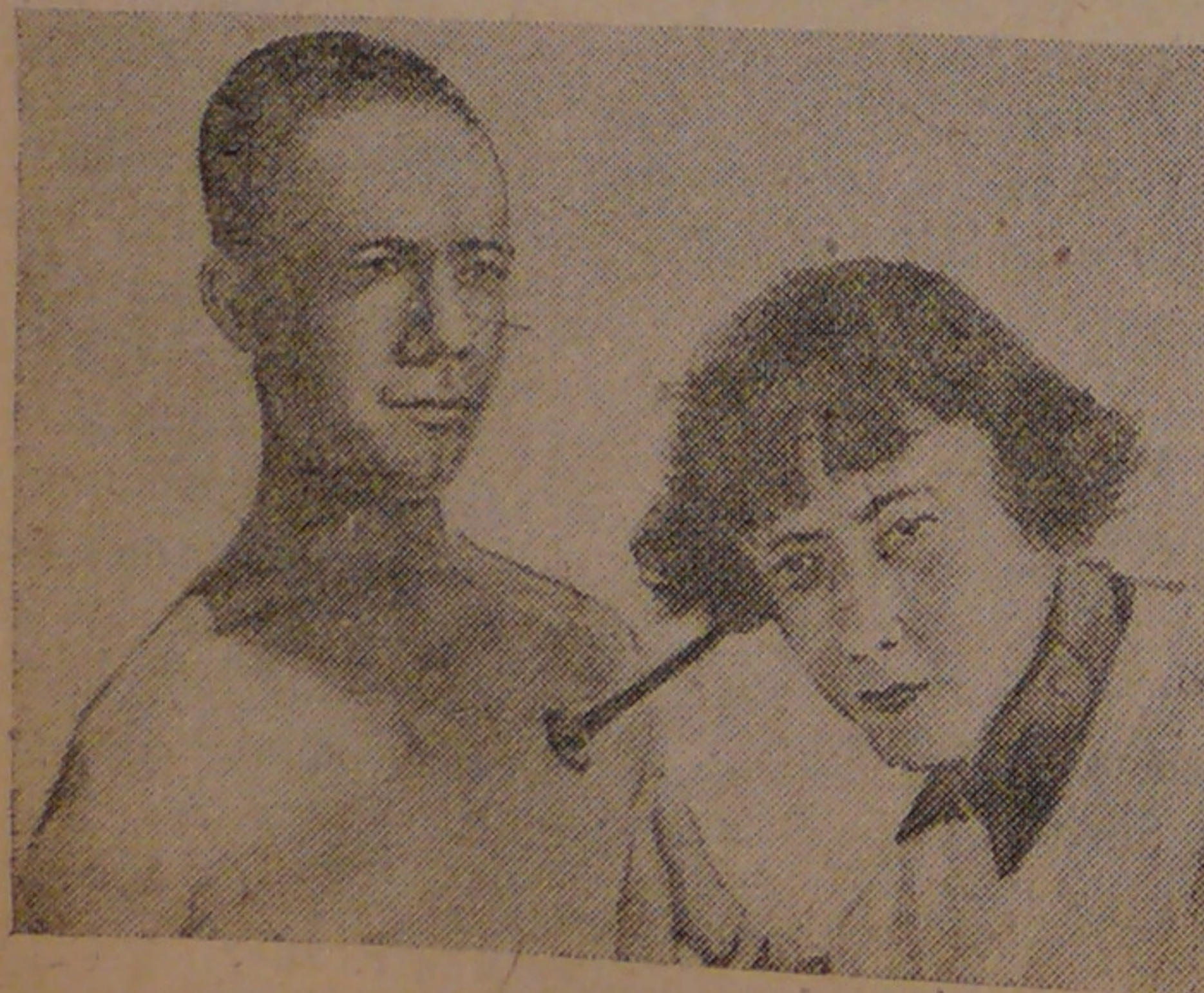
vät työhön, niin kalastajaporukan pojat kellahtavat nurmikolle lepäämään ja paistattamaan pintaansa auringossa.

Työtä teemme kykyjemme ja voimiemme mukaan. Jokaisen työtunnin jälestä on 10 minuutin tauko. Minun rakennusryhmäsäni on työnormit siksi pienet, että me ilman suurempia ponnistuksia voimme ne täyttää ja ylittää. Hyvästä työstä ovat työryhmän miehet saaneet lisäkeitot ja yli 1.000 grammaa leipää. Leirillä meidän porukkaa kutsutaankin tämän johdosta „tuhan-sikkojen ryhmäksi“.

Työpäivä leirillä päättyy kello 5, joten aikaa jää vielä kylliksi omiin askareisiin, lepoon ja huvitukseen.

Rakennustyöryhmän etumies
Heimo Salminen.

Sotavankien ja ylliloikkarien nimiä ei julkaista ilman heidän suostumustaan.

Sotamies Antero Lilja lääkärin-tarkastuksessa.

Uuden tulokkaan vastaanotto Neuvostoliiton sotavankileirillä No 158.

OPIimme UUSIA AMMATTEJA

Leirillämme ovat useat suomalaiset sotamiehet oppineet uuden ammatin. Sotavangit Lauri Sepponen ja Tauno Turunen eivät aikaisemmin tunteet traktoria, mutta nyt he ajavat sitä jo aivan vapaasti. Toivo Holappa ja Eino Vainio ovat oppineet käteviksi puusepiksi ja Matti Piirainen kirvesmieheksi. Sotavanki Pentti Mäkinen valmistaa meille maukkaita päivällisiä, ollen leirin kokki. Seppä Erkki Salmela valmistaa vielä mikään seppä ollut, vaikka omistikin siellä pajan. Vastapäätä leirillä hän sanoo oppineensa tuon ammatin venäläis-seppän taitavalla ohjauksella.

Sanalla sanoen, leirillä on ammattiopetus täydessä käynnissä. Jokainen sotavanki, joka haluaa oppia uuden ammatin, voi sen täällä sotavankeusajalla saada. Suomalaisia sotamiehiä on koulutettu suuri määrä oppilaina erilaisissa verstaissa. Ja he ovat tyytyväisiä oloonsa, sillä he tietävät, että sodan päätyttyä saavat palata koteihinsa ammattimiehinä.

JR 10 sotamies

Toivo Mustola.

SOTILAAN ÄÄNI

RINTAMALEHTI

Torstaina
heinäkuun 1 p:nä

SOTAVANKIEN ASEMA

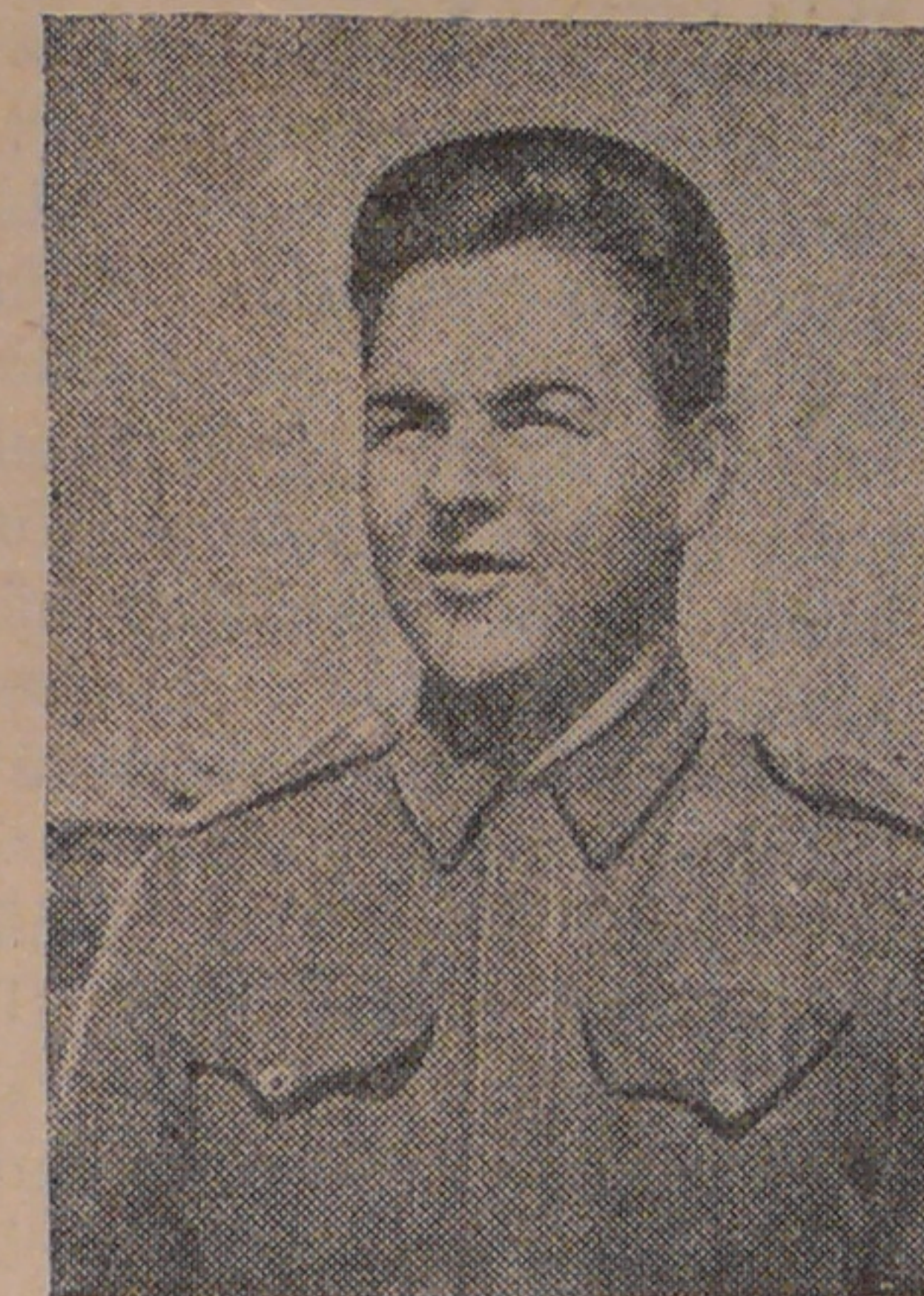
Suomen armeijan sotilaiden elämäntilanne sotavankeuteen joutuneiden sotilaiden osalta on sodan aikana huomattavasti muuttunut. Viikko kuluu kasvaa Punaisen armeijan vangeiksi vapaaehtoisesti tuhansien lukujen. Vielä enemmän kasvava tilaisuus tulla sotavankeuteen.

Se ei johdu yksistään siitä, että sotatapahtumat ovat osoittaneet päivänselvästi suomalaisille sotilaille, että jatkaessaan sotaa Hitlerin puolella hän tulee varmaan kuolemaan, kaivautaan haudata perheelleen ja Suomen kansalle. Se tapahtuu myös sen vuoksi, että sodan keskellä ovat askel askeleelta paljastuneet kataliksi valheiksi Suomen hitleriläisten liikelaskemat jutut, joiden tarkoituksena on ollut pitää yllä suomalaisten sotilaiden keskuudessa katoava luulo ja sotavankeudesta Venäjällä.

Oli aika, jolloin sanottiin, että Punaisen armeijan vangiksi ei anneta antautua, sillä se on „heikko“ ja tappion parina. Koko maailmalle tunnettyjen sotatapahtumien jälkeen kaikki puheet Punaisen armeijan „heikkoudesta“ ovat jääneet mainitsmuistoksi.

Kun jutut „heikkoudesta“ eivät auttaneet, alettiin huutaa Punaisen armeijan „julmuudesta“, siitä, kuinka Neuvostoliiton mukana kiusataan vankeja näiden työllä, vieläpä kidutetaan ja tapetaan. Niin puhuvat vie-

(Jatkuu 2. siv.)

Sotm. Martti Nyström

Sotm. Pentti Mäkinen

Rintamakarkureita ei peloteta pelkurin nimellä

„Mustan rykmentin“ (JR 101:n) 23. pataljoonan 2. komppanian sotamies Martti Ilmari Nyström, kotoisin Korpilahden Sammallahdelta, kertoo:

„Sodan alussa sai rintamalta karannut sotilas tavallisesti 1 1/2 vuotta vankeutta, jos hän tunnusti karanneensa pelkuruudesta, kun taas tavallinen rintamakarkuri sai kolmen vuotta kuritushuonetta. Viskaalit olivat laskeutuneet, että suomalaisen miehen sisu ei salli hänen myöntää olevansa pelkuri. Siinä luulossa oli rangaistus pelkuruudesta säädetty pienemmäksi kuin karkuruudesta.“

Mutta herrat erehtyivät laskelemissaan täydellisesti. Rintamalta karanneet suojeluskuntalaiset, upseerit ja muut herrasmiehet alkoivat ensimmäisinä käyt-

tää hyväkseen „pelkuriin“ etuoikeuksia. Jos he joutuivat kiinni, selittivät he, että „pelkäsimme“ tahi että „hermot pettivät“. Mutta pian ymmärsivät yskän muutkin rintamakarkurit. Kaikkien hermot olivat „pettäneet“. Kukaan ei pelännyt joutuvansa pelkurin kirjoihin. Lopulta ilmaantui „pelkureita“ niin paljon, että herrojen oli pakko luopua pelkuruudesta pelottelemisesta. Nyt annetaan „pelkurille“, suojeluskuntalaisia ja muita herrasmiehiä lukuunottamatta, sama satsi kuin muillekin rintamakarkureille.

Mutta pelkurin nimi on edelleenkin hyvin suosittu poikien keskuudessa. He ovat ottaneet asian huumorin kannalta. „Koskas me ruvetaan pelkäämään“,

(Jatkuu 3. siv.)

Kuolema pyöveleille!

Uusia tietoja saksalais-fascististen anastajien ilkitöistä

Neuvostoliitossa muodostettu Erikoiskomitea, joka tutkii fascististen anastajien ilkitöitä, on julkaissut näinä päivinä uusia tietoja saksalaisten viranomaisten harjoittamista petomaisuuksista niillä Neuvostoliiton alueilla, jotka ovat joutuneet väliaikaisesti fascistisen ikeen alle. Saksalaiset miehittäjät, joilla on maantierosvon ja ryöväarin maine, rosvoivat tammikuussa Pjatigorskiin siirretyn Rostovin taidemuseon. Saksan armeijan kenraali Mackensenin käskystä ryöstettiin ja lähetettiin Saksaan kaikki arvokkaat museoesineet: kuuluisien taiteilijoiden taidemaalaukset, venäläisten ja länsi-eurooppalaisten taiteilijoiden veistokset, arvokkaat porsliinituotteet y.m.

Samassa asiakirjassa esitetään tosiasioita rauhallisten asukkaiden kiduttamisista ja joukkomurhasta. Joulukuussa 1941 saksalaiset miehittäjät myrkyttivät lähes 1.000 sairasta, jotka olivat hoidettavina Sapogovon kylän mielisairaalassa Kurskin alueella. Joukkomurha suoritettiin pakotamalla sairaat nauttimaan 70-prosenttista kloorihydraattia. Sairaiden joukkomurkitystä varten paikalle matkusti Kurskin saksalaisen varuskunnan vanhin lääkäri Kern.

Kun saksalaiset oli karkoitettu Kupjanskin kaupungista Harkovin alueella, löydettiin 8 hautausmaata, joissa oli 248 petomaisesti kidutetun ja murhatun neuvostokansalaisen ruumista. Hautojen avauksen suorittanut tutkijakunta, johon kuuluivat ukrainalainen kirjailija Gordienko, Nikolain kirkon pappi Johan Protopopov sekä useita lääkäreitä, totesi, että useiden ammuttujen haavat eivät olleet kuolettavia, vaan on heidät viimeisesti haudattu eläviä. Kaikilta ammutuilta oli otettu

kengät ja vaatteet. Rauhallisten asukkaiden kiduttaminen ja ampuminen Kupjanskissa on tapahtunut saksalaisen ohranan päällikön Karganin käskystä.

Saksalaiset fascistit, nuo pyövelit, jotka ovat peittäneet koko Euroopan verivirtoihin, yrittävät nyt pystyttää hirsipuu- ja terrorikomentoa väliaikaisesti valtaamalla Neuvostoliiton alueilla murtaukseen siten neuvostokansan vastarinnan. Peittääkseen omia jälkiään he samoin kuin heidän mannerheimiläiset hännäkannattajansakin huutavat täyttä kurkkua itse keksimistään Punaisen armeijan „julmuuksista“. Mutta se ei auta mitään. Lyhyet ovat välheen jäljet. Hitleriläiset pyövelit eivät voi välttää edesvastuuta. Lähenee hetki, jolloin Punainen armeija kostaa hitleriläisille ja heidän kätyreilleen kaikki niiden rikokset. Armoa ei saa kukaan, joka on tahrinut kätensä rauhallisen neuvostokansan vereen. Kuolema pyöveleille!

ILMOITUS

Kuunnelkaa radiolähetystyksiä suomalaisille sotilaille aaltopituudella 38,6 metriä joka päivä (Suomen aikaa) kello

6.10
6.40
19.00
19.40
21.00
21.45
22.30
23.00
23.30
24.00

Lähetysten ohjelma:

Viimeiset tiedot rintamalta.
Kansainvälisiä tapahtumia.
Sotavankien kirjeitä ja vetoamuksia.

SOTAVANKIEN...

(Jatkoa 1. siv.)

lä tänäkin päivänä ne, jotka lehtelevät virkansa puolesta. Mutta yhä vähemmän alkaa näitä, jotka uskovat noita typeriä juttuja.

Totuus sotavankien elämästä Neuvostoliitossa tunkeutuu suoraan meidän keskuuteen kaikkien esteistä huolimatta. Sitä totuutta julistavat itse sotavankit, joiden yksinkertaiset, totuudenmukaiset ja vakuuttavat kertomukset elämästään paljastavat armotta hitleriläisten juttujen totuuden „kauhuista“ Neuvostoliitossa. Lehtemme tässä numerossa julkaisemme sotavankien kirjeitä leiriltä No 158.

Ankara isku hitleriläisten typerille jutuille sotavankien Venäjällä oli 91.000 saksalaisen joukossa 2.500 upseeria ja 23 kenraalia, kenraalisotamarsalkka Paulus etunenässä, antautumisen vangiksi Stalingradin edustalla. Korskeat saksalaiset kenraalit katsoivat paremmaksi pelastaa henkensä kuin uhrata itseään Hitlerin hullujen suunnitelmien vuoksi. Siten he osoittivat, että he eivät itsekään uskoneet hitleriläisen sotavankien „kauhuihin“, joilla he viimeiseen hetkeen saakka peloittelivat sotilaitaan.

„Isänmaallisi“ mielisä suomalaisia sotilaita peloitellaan vielä silläkin, että vangiksi antautuminen on muka „isänmaan pettämistä“. Siten puhuvat hitleriläiset saksalaiskätyrit, jotka tekevät „suomalaisiksi“ isänmaantyyvät „suomalaisiksi“ sotamiehistä. JR 101:n sotamies Pentti Mäkinen antaa noita „suomalaisille“ saksamiehille keän vastauksen lehtemme tässä numerossa.

Suomalainen sotilas! On aika heittää syrjään ennakkoluuloja sotavankien Venäjällä. Tule rohkeasti Punaisen armeijan puolelle, ennenkuin se on myöhyäistä! Mannerheim ja muut saksalaiskätyrit eivät piittaa meistä sinusta, ei sinun perheestäsi eikä Suomen kansasta. Sinä voit pelastaa henkesi tulemalla Punaisen armeijan vangiksi.

„Minä tahdon elää“

JR 101:n kranaatinheitinkomppanian sotamies Pentti Henrik Mäkinen, kotoisin Hausjärveltä, kertoo:

„Minä karkasin Punaisen armeijan puolelle yksinkertaisesti siitä syystä, että en halunnut taistella itseäni. Minä tahdon elää. Minä on koko juttu. Mitään vaikeuksia tälle puolelle minulla ei ollut.

En ole kommunisti enkä muunkaan mikään työväenliikkeen mies. Olen aivan tavallinen seikkalainen. Neuvostoliiton elämästä en ole perillä juuri ensinnä. Mutta se, mitä meillä Suomessa herrat puhuvat tämän maan oloista, on niin paksua, että sen huomaa helposti valheeksi. Kun minäkin kuuntelin aikani juttuja, niin päätin mahdollisimman pian antautua Punaisen armeijan vangiksi. Vainutus oli siis aivan päinvastainen

kuin mitä propagandaa harjoittavat upseerit ja muut viskaalit olivat laskeneet.

Nyt, kun yhä useampi mies karkaa venäläisten puolelle ja herrat pelkäävät heidän esimerkiksi tarttuvan, koetetaan yli-voimalla leimata „isänmaanpetureiksi“. Tuollaisilla höpinöillä ei järkimiehiin vaikuteta. Kyllä se nyt jo huomataan, että Suomen hallituksessa ne istuvat todelliset Suomen kansan kavaltajat.

Tiedän varmasti, että Suomen kansa antaa hyvin mielellään anteeksi minulle ja kaikille muille pojilleen, jotka ovat pelastaneet henkensä antautumalla vapaaehtoisesti Punaisen armeijan vangiksi. Mutta se ei anna anteeksi, vaan vaatii ankaraa tiliä niiltä herroilta, jotka ovat myyneet Suomen saksalaisille ja omien anastuspyyteittensä vuoksi tappaneet parhaan osan Suomen miespuolisesta väestöstä.

NÄLKÄ KIRISTYY

Askeittain pienennettiin Suomessa jo ennestäänkin mitättömiä leipäannoksia. Linkomies huihki vasta joku viikko sitten, että Suomi saa Saksasta viljaa määrin. Nyt on huoltoministeri Ellilä askeittain pienentämässä puheessa kuitenkin olleet pakoitettu myöntämään, että neuvottelut eivät ole johtaneet tuloksiin viljan saantiin nähden Saksasta.

Ellilä sanoo nyt, että Suomen turvauduttava vain omiin voimoihin viljavaroihinsa. Ministerin sanojen mukaan maan viljavarat ovat niin vähentyneet, että on pakko pienentää nykyisen leipäannosta, Ellilä uhkaa, että on pakoitettava kaikki talonpojat luovuttamaan valtiolle viljasta, joka viime vuonna jäi heidän henkilökohtaiseen käyttöönsä. Lopuksi Ellilä lupaa, että jo ennestäänkin pienet leipäannokset tullaan

samoin lähitulevaisuudessa pienentämään.

Ruotsalainen lehti „Svenska Dagbladet“ huomauttaa, että kiristyvät elintarvikevaikeudet Suomessa, erikoisesti leipäannoksen pienentäminen sekä väestön kyllästyminen sotaan synnyttävät maassa poliittisia erimielisyyksiä.

Rintamakarkureita ...

(Jatkoa 1. siv.)

sanovat he pohtiessaan kysymystä siitä, mikä aika olisi otollisin rintamalta karkaamiseen. Pojat alkavat ymmärtää, että todellisen pelkuri on se, joka vastoin omaa tahtoaan ja järkeään suostuu tappamaan itsensä.

Olen varma siitä, että kun yöt huikankin pimenevät, niin „mustah rykmentin“ pojat rupeavat „pelkäämään“ oikein joukolla, karkaamaan rintamalta joko Suomeen tai tänne Punaisen armeijan puolelle.

KAKSI LAINAA

Neuvostoliitossa

Kesäkuun 5 päivänä 1943 Neuvostohallitus laski liikkeelle 12 miljardin ruplan suuruisen valtiolainan. 5 päivän aikana Neuvostoliiton työläiset, talonpojat ja toimitsijat merkitsivät lainaa 20 miljardin 121 miljoonan ruplan arvosta.

Kolhoositalonpoika Berdybekov Kalpe osti valtiolainan obligatioita 1 miljoonan 36 tuhannen ruplan arvosta maksan heti koko summan käteissellä.

Nämä numerot todistavat, että neuvostokansa luovuttaa varansa valtiolle lainaksi mielellään, sillä se tietää, että sen varat hyökikäysvaunuiksi, tykeiksi, lentokoneiksi ja ammuksiksi muuttuneina ovat iskeneet, iskevät ja tulevat edelleenkin iskemään hitleriläisiä anastajia.

Neuvostoliiton kansojen sellainen yksimielisyys on suuri voima. Siinä on Punaisen armeijan mahtavuuden lähde. Siinä kuvastuu jokaisen neuvostokansalaisen luja usko voittoon.

Suomessa

Kesäkuun 14 päivänä 1943 presidentti Ryti vahvisti uuden pakkolainan 3,5 miljoonalle markalle. Siirtääkseen tuonnemmaksi tuhonsa hetkeä ja jatkaakseen mieletöntä sotaa Suomen hallitseva kopla ottaa käytäntöön pakkokeinoja varojen keräämiseksi väestöltä. Ryti, Walden ja Mannerheim hyötyvät sodasta, mutta teiltä, suomalaiset sotilaat, ja teidän omaisiltanne he ottavat pakkokeinoin, teidän viimeiset penminne jatkaakseen sotaa Hitlerin puolella.

Ei yhtäkään markkaa sodan jatkamiseen! Sellainen on sotilaiden ja heidän omaistensa vastaus Rydin pakkolainaan.

Kirjeitä sotavankileiriltä N:o 158

(JR 10 sotamies Usko Loh-
tanderin kuvaus sotavankien
sunnuntaipäivän vietosta leirillä
N:o 158)

Näin on sunnuntai alkanut. Ruumis on ravittu ja sielu vaatii tupakkaa ja muutakin. Poltellen omatekoisia piippuja, miehet matkaavat klubille. Taitava mandoliininsoittaja, Mikko Pyykkö, helähdyttää jo matkalla marssin sävelleitä, jotta jalka nopsemmin kohosi. Leirin avaran kasinon sali on täpösen täynnä konserttiin kokoontunutta yleisöä. Soittajat, lausujat ja laulajat esiintyvät vuorollaan, saaden suurta myötätuntoa ja suosionosoituksia. Aamukonsertti tavallisesti päättyy yhteislauluun, jota säestää leirin jouhiorkesteri.

Sunnuntaipäivä päättyy tavallisesti itsetoiminnalliseen, illanviettoon. Kirjatoukat kertovat vielä vuoteellakin luonnon helmassa lukemistaan kirjoista saamista vaikutelmista.

Usko Lohtander.

Sotamies Matti Piirainen verkkoa kutomassa

„Aatto juhlista ja-
loin“, sanotaan sanassakin.
Niinpä meilläkin lauantaipäivä
tuntuu kaikkein kodikkaammalta,
sillä silloinhan saamme käydä
saunassa ja muuttaa niukaat
alus- ja sänkyvaatteet, niinkuin
ennen muinoin kotimökillä.

Ainoa puute, joka tässä saunajutussa on meitä vaivannut, on se, että saunamme on höyrysauna, jossa ei ole löylykiuasta. Me suomalaiset sotavangit olemme

kin porukalla päättäneet rakentaa leirille oikein suomalaisen saunan, jonka lauteilla saa rapsutella vastalla tuota päivänpaahdetta selän pintaa kaikessa sovussa ja yhteisymmärryksessä.

Vastoja pojat ovat jo varanneet talveksikin, kaiken varalta jos täällä vielä talvikin joudutaan olemaan.

JR 56 sotamies

Eino Vainio.

Etuosikentetussa asemassa ovat ne suomalaiset sotamiehet ja upseerit, jotka vapaaehtoisesti antautuvat sotavangeiksi. Punaisen armeijan päällystön antamien ohjeiden mukaisesti heille myönnetään:

1. Lisätyt ruoka-annokset.
2. Majoitus erikoisleireillä, jotka sijaitsevat suotuisissa ilmastosuhteissa.
3. Etuoikens ammatinmukaisen työn valinnassa.
4. Etuoikeus kirjeiden lähettämisessä omaisilleen Suomeen.
5. Kotiinpalun ensi vuorossa Suomeen tahi johonkin muuhun maahan, johon sotavanki haluaa, heti sodan jälkeen.

SOTILAAN ÄÄNI

No 56
1943

RINTAMALEHTI

Sunnuntaina
heinäkuun 4 pnä

ALAS SOTA- JA NÄLKÄHALLITUS!

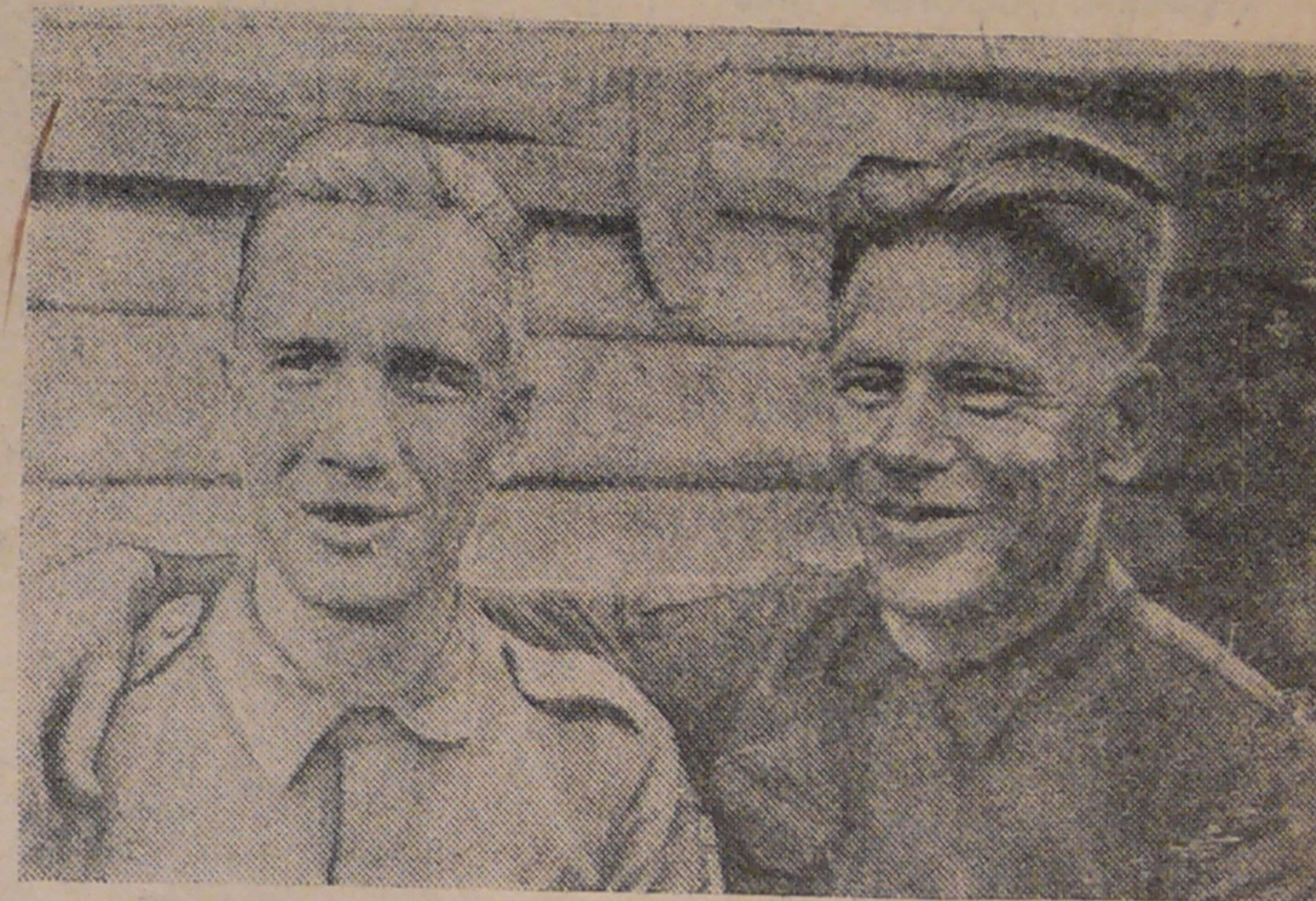
Leipä kapenee

Herra Edvin Linkomies, Suo-
men pääministeri Hitlerin ar-
mosta ja määräyksestä, julisti
suomalaisjuhlassa tämän vuoden
lokakuuta 12 päivänä, että Suo-
mi saa Saksasta viljaa yllin kyl-

Mutta se olikin vain juhlapu-
 tta. Se oli propagandaa, eikä
 enää. Todellisuudessa on kaikki
 tavallisesti päivittäin kuin Ry-
 län ja Linkomiesten puheissa
 sanottu. Vain muutama viikko
 on vierähtänyt Linkomiehen
 puheesta, jossa Suomen kansalle
 lupattiin loputonta mannaa Hit-
 lerin taivaasta. Mutta nyt sille il-
 moitellaankin odottamatta ja kyl-
 jästi, että sen kurja nälkään-
 on entisestäänkin supistettu.
 Sitten viljavaroissa todetaan
 olevan ammottava vajaus.

hallitusherrat selittäivät, että ei ole suinkaan Saksan syy. Saksasta on muka saatu kaikkein väärä, mikä sieltä oli luvattu. Jos tämä värite ei sattumalta ole oikein, vaan totta, niin on ilmeistä, että Linkomies valehteli tietäen. Snellman-juhlassa leuhduttiin Saksasta tulevan rajatöiden viljelmäriä. Jos taas heidän nykyinen väitteensä on valhe, niin tämän valheen tarkoituksena on ilmeinen: Suomen hallituksessa istuvat hitleriläiset pyrkivät edelleenkin salaamaan

(Jatkuu 2. siv.)

Alik. Esko Heinämaa ja stm. Sulo Hautaniemi.

RUOKAPUOLI ON MENNYT HÄVYTTÖ- MÄN HUONOKSI

Punaisen armeijan sotavangiksi vapaaehtoisesti antautunut JR 101:n 21. pataljoonan 3. komppanian alikersantti, Jokioisista kotoisin oleva sekatyömies Esko Heinämaa, kertoo:

„Suomen armeijassa on ruokapuoli viime aikoina mennyt hyvin kepuliksi. Leipä, jota me olemme syöneet, on sen laatuista, että se on tuskin jumalanviljaa nähnytäkään. Se on jonkinlaista rehukakkua. Siinä on paljon pitkiä oljenpätkiä. Se on niin kovaakin, että huonohampaiset ovat joutuneet aivan leivättömiksi. Leipäännosta ei ole virallisesti ilmoitettu pienennetyksi, mutta sitä saa harvoin täyttää määrää.

Keittoruoka on keinoa. Ras-
va on siitä kadonnut koko-
naan. Keitto, jota hienosti sano-
taan „hernekeitoksi“, on vettä,
johon on sekoitettu hiukan jotain

säilykepulveria. Syö sitä tahi ei,
se on yhtä lystiä.

Toista keittoruokaa, lesevelliä, ei syö juuri kukaan, sillä ne niin sanotut „leseet“ ovat enimmäkseen kuoria, akanoita ja muuta kuonaa.

Sokeriansios on pienentynyt miltei puolella. Voita pitäisi saada 35 grammaa päivässä, mutta todellisuudessa meille annetaan korkeintaan 25 grammaa jotain homeista ja löyhkäävää rasvaa, jota ei voi sanoa voiksi muuta kuin ivallisessa mielessä”.

Näin kertoo alikersantti Heinämaa. Samaa sanovat kaikki muutkin sotavangit.

Leipä kapenee

(Jatkoa 1. siv.)

kansalta Hitlerin lupauksen petollisuuden.

Elintarviketilanteen kurjistuminen tuntuu tällä kertaa erikoisen kipeästi myöskin Suomen armeijassa. Kaikki viime päivinä otetut monilukuiset sotavangit kertovat muonituksen menneen aivan kepuliksi. Rasvaton, mauton ja voimaton „hernekeitoksi“ mainostettu vesiliemi, „selluvelhin“ nimellä kulkeva akanainen vesivelli, oljenkorsia runsaasti sisältävä leipä yhä kutistuvien annoksin, mitättömän pieni nokare jotain homeista voim korviketta — sellaista on se ruumiinravinto, jolla suomalaista sotamiestä tahdotaan edelleenkin saada pönkittämään Hitlerin luhistuvaa rintamaa, jatkamaan romahduksensa partaalla seisovaa „Suur-Suomi“-seikkailua, käymään Lin-komiehien surullista „ikuista taistelua“. Kaikkien sotavankien yhtäpitävien lausuntojen mukaan on nyt jo tultu niin pitkälle, että Suomen armeija näkee kirjaimellisesti nälkää. Se on huonoin ravinto ja repaleisin armeija koko maailmassa.

Hyvin monet sotavangit, jotka ovat vapaaehtoisesti tulleet Punaisen armeijan puolelle sotavankuteen, selittävät avomielisesti ja suorasukaisesti, että ovat lähteneet Suomen armeijasta nälkää pakoon, uskoen löytävänsä tältä puolelta „leveämmän limpun“. He eivät ole pettyneet toiveissaan. Jokainen sotavanki todistaa saavansa täällä paljoa paremman ravinnon kuin Suomen armeijassa.

Viisas on se, joka seuraa heidän esimerkkiään tahi lähtee pois rintamalta Suomeen taistellakseen siellä sota- ja nälkähalituksen kukistamiseksi. Joka jää rintamalle, sen tappaa kuula tai nälkä.

Neuvostoliiton sotavankileirillä N:o 158

JR 31:n korpraali Antti Piirainen
saunan rakentamishommissa.

Perheen puolesta!

Punaisen armeijan sotavangiksi vapaaehtoisesti antautunut Suomen armeijan JR 101:n 21. pataljoonan 3. komppanian 2. joukkueen entinen sotamies Sulo Armas Hautaniemi Jyväskylästä, kertoo:

„Olen käsityöläinen, ammatiltani suutari. Minulla on perhe: vaimo ja neljä lasta. Sotaan jouduin vasten tahtoani, herrojen pakotuksesta. Koko sota-ajan on mielessäni ollut ajatus: miten perheeni tulee käymään, jos menetän henkeni. Tiesin varmaan, että jos kaadun, otetaan perheeltäni sota-kuukausipalkka kuitenkin pois ja orvoiksi jääneet lapseni ja vaimoni jäävät puille paljaille.

Mietin pitkään aikaa puolelta jos toiseltakin kysymystä, mitä minun on tehtävä? Pitkään aikaan en löytänyt tyydyttävää vastausta. Mutta lopulta se minulle selvisi. Päätin antautua vapaaehtoisesti Punaisen armeijan sotavangiksi. Täällä tiedän säilyttäväni henkeni, enkä joudu suomalaisiin vankiloihin nälkään kuolemaan.

Olen myöskin aivan varma siitä, että sodan loppuminen Hitlerin ja Suomen herrojen tappioon ei ole enää kaukana. Silloin pääsen taas huolehtimaan perheestäni.

Ryhdyin tuumasta toimeen. Tulin kesäkuun 9 päivää vasten yöllä Punaisen armeijan puolelle. Täällä saamani kohtelu on osoittanut, että olen tehnyt oikein. Minä olen pelastanut itseni perheeni.

(Jatkuu 4. siv.)

Viron

ja muiden Itämerenmaiden väestö tekee lujaa vastarintaa saksalaisille

Suomalainen lehti „Afton-Posten“ tiedottaa, että Itämerenmaiden väestön asema muuttuu päivä päivältä. Yhä tavallisemmaksi käy puute kaikkien välttämättömmistään elintarvikkeista. Kun Virossa alkoivat loppua viimeiset sokerivarastot, niin saksalaiset takavarikoivat Latviassa vielä löytämättömän sokerin muka Viron väestön elättämiseksi. Todellisuudessa sokeri kuitenkin lähetettiin pois.

Kulkutaudit ovat laajasti levinneet kaikkialla Itämerenmaissa. Hitleriläisten määräyksestä suljetaan lavantautia ja muita kulkutaukeja vastaan kuitenkin muustaan saksalaisia ja joitakin juutalaisia, jotka ovat menneet saksalaisten puolelle.

Väestö tekee miehittäjille lujaa vastarintaa. Yhä useammin esiintyy sabotaashitekoja ja rikäyksiä saksalaisten kimpusta. Viimeisten kuukausien aikana sissiryhmien luku on kasvanut suuresti ja niiden aseistus parantunut.

Käynnystävät Itämerenmaissa kostavat hitleriläisille ja heidän kätyreilleen, tuhoavat niiden omaisuutta ja polttavat taloja.

Hitleriläiset eivät voi enää sallia levottomuuttaan. Niinpä suuren, hitleriläinen pääkomentaja Virossa, lausui äskettäin, että monet virolaiset haavoittuvat saada takaisin sellaiset maat, mitkä vallitsivat ennen saksalaisten miehitystä. Samanaikaisesti Litzmannin oli pakko tunnustaa, että „totaalisen mobilisoin“ suorittaminen Virossa on voittamattomia vaikeuk-

KIRJE KOTIIN

Alla julkaisemme Suomen armeijan 12. prikaatin sotamiehen Pauli Kivelän kirjeen kotiin. Kivelä on tällä kertaa Neuvostoliiton sotavankileirillä N:o 158.

Rouva
Lemmi Kivela
Helsinki

Terveisin minä teille kaikille kotiin.
Olen ollut sotavankina yli seitsemän kuukautta ja voin sanoa, että voin kaikin puolin hyvin. Ruokaa saamme täällä kyllä, aamulla saamme kahvin, keiton sokerin sekä 200 grm leipää, päivälliseksi keiton kalaa ja 200 grm leipää ja illalliseksi puuroa, kahvin, sokerin sekä voin ja 200 grm leipää. Jos olen toisenä aamuna päivässä joku yli kilonkin ja vahvistunut keitto annokset. Pöytä näin teille sillä, että olen keuhkossani minun suhteen, sillä minun keuhkoni tuntuu siellä parhaimmallaan kaiken laissa keuhkokuumeen pöytä. Neuvostoliiton kirkko, jotka ovat valhetta. Puhtaus on hyvä. Jos sairastun on sairaala johon pääsen, täällä leirillä on oma hyvä sairaala. Sunnuntait, jona muut vapaa-ajat vietän täällä minun itse parhaimmallaan. Joka luen, pelaan sakkeja, tanssitan kunnatalon soittoa, kun pojat soittavat.
Tässä muutamia sanoja että elle ois minä uskossa että pojan on täällä pakko olla ja kun rauha tulee tulen luokse.

Minun terveisin poikani Pauli

12 prikaatin sotamies Pauli Kivela
Sotavankileiri
N:o 158

Kaikkien Suomen armeijan sotamiesten ja upseerien huomioon

Etnoikeutetussa asemassa ovat ne suomalaiset sotamiehet ja upseerit, jotka vapaaehtoisesti antautuvat sotavangeiksi. Punaisen armeijan päällystön antamien ohjeiden mukaisesti heille myönnetään:

1. Lisätyt ruoka-annokset.
2. Majoitus erikoisleireillä, jotka sijaitsevat suotuisissa ilmastosuhteissa.
3. Etuoikeus ammatinmukaisen työn valinnassa.
4. Etuoikeus kirjeiden lähettämisessä omaisilleen Suomeen.
5. Kotiinpaluu ensi vuorossa Suomeen tahi johonkin muuhun maahan, johon sotavanki haluaa, heti sodan jälkeen.

LYHYITÄ UUTISIA

Kreikan sis- Etelä-Makedonian läntisillä alu-
seillä menes- eilla on käyty ankaria taisteluja
tystä. italialaisten sotajoukkojen ja
kreikkalaisten sissien välillä. Ita-
liaiset ovat menettäneet kaatuneina ja haavoit-
tuneina noin 1.000 sotamiestä ja upseeria. Sissit
ovat ottaneet sotasaaliiksi 600 kivääriä ja 3 au-
tokuormaa sotatarvikkeita. Asiallisesti koko
Tessalian ja Makedonian välinen alue Pohjois-
Kreikassa on sissien käsissä.

Tuhotojia Taistelu saksalaisia miehittäjiä
Tanskassa. vastaan kiihtyy. Aseistettu tans-
kalaisten sissien ryhmä tunkeutui
askettäin Helbökissä kutomatehtaaseen, joka työskentelee saksalaisia varten. Isänmaanystävä polttivat tehdasrakennuksen ja raaka-ainevaraston.

Neuvostoliiton Neuvostoliiton ilmavoimat jatka-
ilmavoimien vat menestyksellisesti saksalaisten
toiminta. sotilaskohteiden pommittamista.
Askettäin tehtiin hyökkäys sak-
salaisten hallussa olevaa Orelin rautatiesolmua
vastaan. Paikalla syntyi 15 tulipaloa ja tapahtui
3 suurta räjähdystä. Yhtä menestyksellisesti
pommittettiin Karatshevin asemaa ja sen lähellä sijaitsevia vihollisen sotatarvikevarastoja. Kaksi kertaa peräkkäin neuvostolentokoneet pommittivat vihollisen joukkoja, sotavälineitä ja vesikulkuvälineitä Tamarin satamassa.

Neuvostosissit Millainen kauhu
ovat saksalais- miehittäjille sis-
ten kauhu. siliike on miehi-
tetyillä neuvos-
toalueilla, näkyy seuraavista Neu-
vostoliiton Tiedotustoimiston jul-
kaisemista tiedoista: Kaksi vuot-
ta kestäneen sodan aikana neuvos-
tosissit ovat tuhonneet yli 300.000
hitleriläistä, suistaneet kiskoilta
3.000 junaa, räjäyttäneet ja polt-
taneet 895 ase- ja taistelutarvike-
varastoa, hävittäneet 3.262 rauta-
tie- ja maantiesiltaa.

Perheen puolesta!

(Jatkoa 2. siv.)

leni, mutta miten käy niiden miesten perheille, jotka tappavat itsensä herrojen puolesta. Heidän lapsiansa odottaa orvon katkera kohtalo. Tiedän, että minun perheeni asema on jonkun aikaa vaikea, mutta se olisi aivan toivoton, jos olisin tappanut itseni. Toivon jonkun hyvän ja ymmärtäväisen ihmisen auttavan perhettäni, kunnes palaan".

Sanoi ...

„Seurakaa minua vielä viimeisen kerran, sanoi Mannerheim, kun päänsä Karjalan maan tyyn iski.

„Ruisleipä vetää ja selluloosatyrrkää“, sanoi sotamies Heinonen, kun linjoilta Neuvostoliiton siirtyi.

„Surumarssi Suur-Suomelle“, sanoi helsinkiläinen työmies, kun nälkä suolissa murisi.

„Ei heräjä härjän, henkäsi“, sanoi sotamies Mikkonen, kun saksamannin kuoliaaksi löi.

Sotavankien

nimiä ei

julkaista

ilman heidän

suostumustaan

ILMOITUS

Kuunnelkaa radiolähetys-
siä suomalaisille sotilaille
aaltopituudella 38,6 metriä
joka päivä (Suomen aikaa)
kello

6.10

6.40

19.00

19.40

21.00

21.45

22.30

23.00

23.30

24.00

Lähetysten ohjelma:

Viimeiset tiedot rintamalta.
Kansainvälisiä tapahtumia.
Sotavankien kirjeitä ja vetoamuksia.

SOTILAAN ÄÄNI

N:o 57
1943

RINTAMALEHTI

Keskiviikkona
heinäkuun 7 pnä

ALAS SOTA- JA NÄLKÄHALLITUS!

LINKOMIEHEN
SESONKIVALHE

Palaamme vielä kysymykseen jokapäiväisestä leivästä sekä siitä, kuinka Linkomiehet, Ellilät ja muut hallitusherrat ovat tässäkin asiassa sotkeutuneet omien valheittensa verkkoon.

Seura tekee kaltaisekseen. Linkomiehet ynnä muut Saksan natsien perässäjuoksijat ovat maksuneet myöskin aito hitlerimäisen valehtelutyylin. Tälle tyyli on tunnusmerkillistä häikäilemättömyys ja konnamaisuus kokonaan perättömien provokatoristen valheiden keksimisessä ja petollisten lupausten antamisessa, kunhan ne vaan vievät silmän hetkellä tavoiteltujen propagandatarjoitusten perille.

Mihin tavoitteeseen pyrkivät Suomen hallitusherrat tämän vuoden keväällä kilvan toivottaessaan, että Suomessa ei tule puutetta viljasta, sillä sitä saadaan Saksasta aivan riittämiin? Miksi herra Linkomiehen piti vielä Snellman-juhlassa toukokuun 12 päivänä kuuluttaa koko kansalle samaa propagandavalhetta, kun hänen kansanhuoltoministerinsä Ellilän piti kuitenkin muutama viikko sen jälkeen pienentää kansan kurjia nälkämoksia ja ilmoittaa, että Saksasta ei ole viljaa odotettavissa? Vastauksen asemesta, jota on vaadittava asianomaisilta herroilta itseltään, kiinnitämme huomiota.

Ryhmä JR 10 poikia Neuvostoliiton sotavankileirillä N:o 158. Toisella sivulla julkaistaan heidän vetoomuksensa.

Vastaamme kysymykseen

MILLAINEN ON SOTAVANGIN RUOKA?

JR 101:stä, JR 56:sta, JR 31:stä y.m. joukko-osastoista viime aikoina vapaaehtoisesti sotavankuteen tulleet sotamiehet ja aliupseerit ovat lausuneet toivomuksen, että Suomen armeijan sotilaiden tietoon saatettaisiin vastaus heitä kiinnostavaan kysymykseen:

Millaista ruokaa ja kuinka paljon saa sotavanki Neuvostoliitossa?

Vastaus. Luotettavimman vastauksen tähän kysymykseen saamme sotavangeilta itseltään. Lehtillä N:o 158 olevat sotavangit todistavat yhtäpitävästi:

Jos sotavanki ei käy työssä, saa hän päivittäin 600 grammaa puhdasta, sekoittamatonta

ta ruis- tai vehnäleipää. Työssä käyvien päivittäinen leipäannos vaihtelee 800 grammasta 1.200 grammaan, riippuen heidän suorittamansa työn laadusta ja määrästä.

Leivän lisäksi saavat kaikki sotavangit kolme kertaa päivässä kuumaa ruokaa, tavallisesti liha- tai kalakeittoa sekä puuroa, 32 grammaa voita ja 60 grammaa sokeria päivässä, sekä aamuin ja illoin teetä tai kahvinkorviketta.

Sairaaloissa ja toipilasko-deissa sotavangit saavat vahvistetut annokset, joihin edellämäinittujen lisäksi kuuluu hedelmäkeittoa ja puoli litraa maitoa päivässä.

(Jatkuu 2. siv.)

Nuori sotavanki kirjoittaa äidilleen

Punaisen armeijan vangiksi joutunut 3. prikaatin 1. pataljoonan 3. komppanian 20-vuotias sotamies Pentti Tuorila, kotoisin Himangan Lahdensuun kylästä, kirjoittaa äidilleen:

„Äiti hyvä!

Terveiset täältä Punaisen armeijan puolelta, sotavankileiriltä. Äiti, kyllä minun on täällä hyvä olla, ei ole ruuan eikä juoman puutetta, niin kuin siellä Suomen puolella vangeilla, joilla on kova nälkä, samoin kuin myös niillä, jotka työstään joutuvat leipänsä ottamaan. Äiti, odotit minua lomalle tämän kuun lopulla. En tullut sinne, mutta olen saanut sellaisen loman, joka ei lopu kesken. Ei tarvitse ajatella sitä, että pitää lähteä takaisin sotaan. Tätä loma en olisi osannut itse ottaa. Jospa olisin aikaisemmin tiennyt, kuinka hyvänä täällä sotavankia pidetään, olisin itse tullut jo aikojen sitten. Kertokaa terveiseni veljelleni ja kaikille tuttaville sotamiehille: tulkaa tänne, niin pääsette pois sodasta. Vai onko parempi kuolla Karjalan korpiin.

Paljon terveisiä sinulle äiti, siskoille, veljille ja kaikille tutuille. Poikasi

Pentti“.

Pyydämme lukijoitamme lähettämään ylläolevan kirjeen edelleen sotamies Pentti Tuorilan äidille osoitteella: Emäntä Hilda Tuorila, Himanka, Lahdensuu.

Saksalaisia kenraaleita sotavankeudessa

Saksalaiset kenraalit, jotka virkansa puolesta vaativat sotilaitaan „sankarikuoletta“ ja pelottelevat heitä Venäjän sotavankeuden „kauhuilla“ ja „kärsimyksillä“, itse antautuvat venäläisten vangiksi, päästäkseen irti Hitleristä ja hänen hävitystä sodastaan. Kuvamme esittää saksalaisia kenraaleita upseerien sotavankileirillä Neuvostoliitossa. Etualalla nähdään (oikealta vasemmalle): Kenraalileutnantti Heitz, 8. armeijakunnan ent. komentaja; kenraaliluutnantti Rinoldi, 6. armeijan lääkintähuollon ent. päällikkö; kenraaliluutnantti Sehlemmer, 14. panssariarmeijakunnan ent. komentaja; kenraalisotamarsalkka Paulus, Stalingradin luona toimineen saksalaisen armeijaryhmän entinen komentaja.

YHTEENOTTOJA ITALIALAISTEN JA SAKSAALAISTEN VÄLILLÄ

Milanossa on viime aikoina tapahtunut useita yhteenottoja kaupungin asukkaiden ja saksalaisten sotilaiden välillä. Italianaiset vihaavat saksalaisia, jotka vievät kaupungista jo nestäänkin niukat elintarvikkeet. Tilanne kärjistyi vielä erikoisen vuoksi, että italialaiset sotilasviranomaiset ovat antaneet määräyksen, jonka mukaan saksalaiset saavat kulkea vain määrättyjä katuja myöten.

Hitleriläisten sotilaiden kävely on aiheuttanut samanlaisia yhteenottoja muissakin kaupungeissa.

Rintamakarkuruus Romanian armeijassa

Rintamakarkuruus Romanian armeijassa on levinnyt uhkaavasti määrin. Joukko-osastojen komentajat kehoittavat sanomalehdissä karkulaisia ankaraan rangaistuksen uhalla palaamaan takaisin joukko-osastoihinsa.

ILMOITUS

Kuunnelkaa radiolähetyksiä suomalaisille sotilaille aaltopituudella 38,6 metriä joka päivä (Suomen aika) kello

6.10
6.40
19.00
19.40
21.00
21.45
22.30
23.00
23.30
24.00

Lähetysten ohjelma:

Viimeiset tiedot rintamalta.
Kansainvälisiä tapahtumia.
Sotavankien kirjeitä ja vetoamuksia.

SOTILAAN ÄÄNI

No 58
1943

RINTAMALEHTI

Lauantaina
heinäkuun 10 pnä

„Puolustussotaa“ sekin

Suomalainen sotamies on jo useamman kuukauden kuluessa saanut kuulla, veisattavan sellaista nuottia, että se sota, jota hän käy, ei mukamas olekaan mitään anastus- ja ryöstösotaa, vaan aivan säädyllystä „puolustussotaa“.

Jokainen on huomannut tuossa uudessa iskelmässä olevan jotain outoa ja epäilyttävää, sellaista, mitä on totuttu nimittämään „propagandaksi“. Mutta lienevätkö kaikki tulleet ajatelleeksi, mitkä ovat ne syyt ja näkökohdat, jotka pakottavat muinoin niin mahtavaaleiset ja -sanaiset manneheimiläiset „maailmanvalloittajat“ puhumaan noin piehellä suulla, piipittämään „puolustussodasta“.

Mikä sorti äänen suuren, äänen suuren ja sorian?

On ensiksi huomattava, että nykyinen „puolustussota“-levy, kuten kaikki aikaisemmatkin Suomen herrojen propagandalevyt, on saksalaista valmistetta. Ne ovat Hitlerit, Göringit ja Göbbelsit, Saksan natsijehut, jotka ovat ensimmäisinä katsoneet välttämättömäksi vaihtaa hurjan maailmanvalloitusshuutonsa „puolustussota“-tunnukseen.

Mitä Hitlerit, Göringit ja Göbbelsit röhkien edellä, sitä Rydit, Mannerheimit ja Linkomiehet käyjen perässä.

Aavistus lähenevästä tappiosta, edessäolevasta ankarasta tilinlostasta pakottaa Saksan fascistit ja heidän suomalaiset kohtalotove-

(Jatkuu 2. siv.)

SAKSMANNI JA FANNI

Kuten lehdet kertovat, on Fanni Luukkonen tehnyt taas uudemman Saksan-reisun. Fascististen sanomalehtimiesten neuvottelukokouksessa Wienissä Fanni piti suuren puheen, jossa sanoi Suomen käyvän „puolustussotaa“.

Kuvamme esittää Fannin vierailunäytäntöä Wienissä. Kuiskaajan osaa esittää tietysti herra Saksmanni.

Kansa näkee nälkää, mutta voit ja kananmunat viedään Saksaan

Punaisen armeijan sotavangiksi vapaaehtoisesti antautunut JR 101 21. pataljoonan entinen sotamies Mauno Bernhard Tanskannen Helsingistä kertoo:

„Kun olin Helsingissä lomalla, näin, että siviiliväestön keskuudessa on todellakin hätä. Ruoka on hyvin huonoa. Ennen vakuuteltiin, että Saksasta tulee viljaa. Uskon kuitenkin, että viljan tu-

lostaa puhuttiin vain propaganda-tarkoituksissa. Minun tuttavani satamatyöläiset Helsingissä tiesivät kertoa, että Suomesta vietään voita ja kananmunia Saksaan. Se keljuttaa suomalaista sotamiestä samoin kuin siviiliäkin. Rintamalla ei näe kananmunia. Eikä niitä saa siviilitkään. Helsingissä saavat siviilit puolitoista desilitraa maitoa henkilöä kohden päivässä, mutta sekin on vedellä plantattua“.

„Puolustussotaa” ...

(Jatkoa 1. siv.)

rinna vikisemään „puolustussotasta”. He ovat jo aikoja sitten menettäneet kaiken toivonsa uusista valloituksista. Sen tilalle on tullut hurja pelko kaiken aikaisemmin anastetun ryöstösäätöön menettämisestä, mikä merkitsee samalla koko hitleriläis-mannerheimiläisen sotaseikkailun kokoonlaskemista ja niiden herrojen rankaisemista, jotka tuon rikollisen pelin ovat aloittaneet. Siksi nämä nyt huutavat „puolustussotasta”, peloitellen sotamiehiään tappion kauhuilla.

Älköön kukaan suomalainen sotilas antako pettää itseään „puolustussodan” propagandavälillä. Ei puolustussotaa, vaan selvää anastus- ja ryöstösotaa käy Suomen samoin kuin Saksankin armeija niin kauan kun yksikin niiden sotilas polkee Neuvostomaan kamaraa. Sen mukainen on myöskin se kohtalo, joka niitä odottaa: säälimättön tuho, elleivät ajoissa lähde omaan maahansa tahi laske aseita.

Puolustussotaa käy Punainen armeija, sillä se puolustaa omaa maataan sinne ulkoapäin tunkeutuneita anastajia vastaan. Tietäköön jokainen Suomen armeijan sotilas, että sota ei lopu, Suomen miesten veri ei lakkaa vuotamasta, ennenkuin Neuvosto-Karjala on viimeistä kolkkua myöten puhdistettu mannerheimiläisistä anastajista.

„Suur-Suomi”-seikkailun mahdollisuus lähenee. Mannerheimin tappio tekee lopun sodan kauhuista, Suomen kansan kärsimyksistä. Suomalaisella sotamiehellä ei ole siinä mitään menetettävänä, vaan kaikki voitettava.

Pois Hitlerin hukkuvasta laivasta! Pois Mannerheimin hävitystä sodasta! Joukolla kotiin, Suomen rajojen taakse!

Keljut viskaalit on taltutettava

Punaisen armeijan vangiksi joutuneet JR 101:n („Mustan rykmentin”) sotamiehet kertovat yhtäpitävästi, että rykmentin komentaja eversti Hanstén on kelju ja pirullinen mies. Se teettää sotamiehillä kaiket päivät raskasta työtä, ettei heille jäisi yhtään aikaa ajattelemiseen eikä kapinasuunnitelmien hautomiseen. Työt ovat vartavasten keksittyjä poikien kiusaamiseksi. Monta kertaa Hanstén on määrännyt pojat putsamaan korpea kävyistä! Sellainen pilkkanteko suututtaa poikia. He ovat jo antaneetkin Hansténille „käpyeverstin” liikanimen.

JR 101:n sotamiehet!

Eikö se jo riitä, että teitä pidetään vuosikaupalla etulinjoilla, jossa teidän henkenne on ainaisen vaaran alaisena. Miksi te sallitte vielä, että mokomat „käpyeverstit”, „pensasohranat” ja muut sotahullut upseerit kiusaavat ja piinaavat teitä. Tehkää loppu tuollaisesta! Keinoja keljujen upseerien taltuttamiseksi on vaikka kuinka paljon. Te voitte parhaiten kostaa noille Mannerheimin nöyrylle palvelijoille kääntämällä selkänne heidän rikolliselle sotapuuhalleen ja lähtemällä kotiin Suomeen tai antautumalla joukolla Punaisen armeijan vangeiksi. Tapelkoot Hansténit, Postit ja Kommoset itse, jos heitä haluttaa.

ILMOITUS

Kuunnelkaa radiolähetystyksiä suomalaisille sotilaille aaltopituudella 38,6 metriä joka päivä (Suomen aikaa) kello

6.10
6.40
19.00
19.40
21.00
21.45
22.30
23.00
23.30
24.00

Lähetysten ohjelma:

Viimeiset tiedot rintamalta.
Kansainvälisiä tapahtumia.
Sotavankien kirjeitä ja vetoamuksia.

NÄLKÄ KIRISTYY

Sotavanki Toivo Peltosen, kotoisin Mellilän Pesänsuun kylästä, kertoo:

„Lomalla käydessäni tulini näkemään, kuinka huono on ruokatilanne siviili-ihmisillä. Äiti valitti, että ruoka ei riitä, mutta työssä täytyy käydä”.

Sotavanki Kaino Olavi Salminen, kotoisin Paimiossa, kertoo:

„Ollessani lomalla kotona näin omin silmin, kuinka kurjalla siellä on ruokatilanne. Leipäannos ei riitä mihinkään”.

Samaan tapaan kertovat kaikki muutamat viikkokokouksissa olleet sotavangit, jotka ovat olleet jo muutaman viikkokokouksen ajan Saksasta viljaa mielin

Miten saksalaiset pinnaavat

Erikoisen laajassa mitassa ovat Saksan armeijassa levinneet seuraavat tekosairaudet:

Punatauti ja vaikea ripuli,

joita saadaan aikaan juomalla suuret määrät raakaa vettä ei-keuhkotautia vatsaan ja syömällä samalla raakoja perunoita.

Käsi- ja jalkojen pökötyminen

aiheutetaan juomalla jonkun päivän voimakasta suolavettä ja samalla, mikäli mahdollista, juomalla muiden nesteiden ja ruoan ravinnon nauttimista. Jalkaturvottuvat siitäkin, kun jalkojen alla vedetään paloöl-

Verisuonten tukkeutuminen ja

jalkojen voimakas pökötyminen aiheutetaan, kun jalat sidotaan piuk-

Hahaavoja

aiheutetaan hieromalla voimakkaasti ja jatkuvasti jalkojen, tärpättä tahi happeja jalkojen, varsinkin kun kysymyksiä olevat paikat pidetään li-

Käsi- ja jalkojen pökötyminen

aiheutetaan, kun jalat sidotaan piuk-

Saksan armeijan sotilaslääkärit ovat helisemässä koettaessaan saada ponnistella tekosairaus- ja itsensä haavoittamistapausten välttämistä vastaan. Salaisessa kiertokirjeessään he kertovat tekosairaiden eli „simulanttien” oppineen käyttämään sellaisia keinoja, että kokeneimmankin lääkärin on mahdotonta päästä selvälle, onko kysymyksessä todellinen vaikeus teeskennellyt sairaus, vai yllä esitettyistä esimerkeistäkin näkyy. On ymmärrettävää, että useimmat Saksan armeijan sotilaat pitävät parempana pinnata kunnolla millä hyvänsä kuin uhrata henkensä Hitlerin hävityssä

Nyt on ääni kellossa muuttunut.

Hallitusherrojen itsensä on pakko tunnustaa, ettei Saksan viljaan ole luottamista. Suomen kansan edessä on vain nälkäkuolema, jos se ei nouse taisteluun mieletöntä sotaa vastaan.

„Kuolema ojentaa luiset kouransa meitä kohti”

(Ote saksalaisen luutnantin Leopold von Tadden päiväkirjasta.)

„Meille ovat koittaneet raskaat ja synkät päivät! Meidän asemamme on tällä hetkellä hyvin surullinen! Toinen maailmansota saa julman ja turmiollisen luonteen. Synkkää pimeyttä. Tätä tappamista on kestänyt jo yli 3 1/2 vuotta, eikä vielä näy loppua...”

Tilanne kärjistyy yhä. Nyt on koittanut hetki, jonka minä jo kesällä 1939 aavistin tulevaksi. Totaalinen sota, kaikkien velvoittaminen työhön viimeistä miestä myöten — siihen pannaan pääpaino Saksassa. Stalingradin taapahtumien jälkeen. Tohtori Göbels korostaa sitä puheessaan, joka tekee minuun masentavan vaikutuksen. Nyt pitäisi kaikkein typerimmänkin ihmisen Saksassa käsittää, että Saksa on joutunut umpikujaan. Jokaiselle on tunnettua, miten lehdet ovat pettäneet kansaa kaunistelemalla tapahtumia tahi vaikenemalla kaikesta. Saksan kansa on nyt, vasta nyt (tarkoitaa laajoja kansanjoukkoja) alkanut ymmärtää, että kuolema ojentaa luiset kouransa meitä kohti”.

SUURIA LAKKOJA ITALIASSA

Reuterin tietotoimisto ilmoittaa, että Torinossa yli 65.000 italialaista työläistä, jotka työskentelevät liittoutuneiden säännöllisten pommistusten alaisina olevissa tehtäissä, ovat tehneet lakon.

Lontoon radio ilmoittaa, että Triestissä yli 50.000 satamatyöläistä on lakossa.

Neuvostoliiton sotavankileirillä N:o 158

Leirin shakkikilpailujen voittajat Pauli Kivelä ja Paavo Lampi.

Paljon puhuvia numeroita

(Yhdistyneiden kansakuntien aseellisen mahdin kasvu)

Englannin, Yhdysvaltain ja Kanadan armeijain aseistukseen tulee kuukausittain

6.000 hyökkäysvaunua ja
10.000 lentokonetta.

Saksa ja sen eurooppalaiset liittolaiset tuottavat kuukausittain korkeintaan

3.000 hyökkäysvaunua ja
4.000 lentokonetta.

Liittoutuneiden uusien kauppalaivojen rakentaminen ylittää tällä hetkellä kolme kertaa niiden menetykset.

Viimeisten 12 kuukauden aikana on tuhottu enemmän saksalaisia sukellusvenettä kuin ensimmäisen 2 vuoden 8 kuukauden aikana.

Yhdysvalloissa on 5 kuukauden aikana 1943 päätetty 100 sotalaivan rakentaminen, s.o. kolme kertaa enemmän kuin 1941.

Vuonna 1943 Amerikan laivasto tulee kaksinkertaistumaan, se on saavutus, jolla ei ole vertaakaan historiassa.

Englannissa on raskaiden pommituskoneiden tuotanto kolminkertaistunut viimeisten 12 kuukauden aikana.

Yhdysvalloilla on yli 100.000 lentokonetta.

Toukokuussa 1943 upotettujen saksalaisten sukellusveneidä lukumäärä ylitti vihollisen rakentamien uusien sukellusveneidä määrän.

Miehitettyjen maiden vapautustelu

RANSKAN väestö tekee miehittäjille sitkeää vastarintaa. Äskettäin sattui Toulouseissa yhteentörmäys saksalaisten sotilaiden ja asukkaiden välillä, jotka kieltäytyivät lähtemästä hitleriläiseen pakotyöhön. Poliisi ja sotilaat yrittivät väkivalloin ajaa mobilisoituja rautatievaunuihin, mutta työläisiä saattamassa ollut väkijoukko tuli avuksi, ja hitleriläiset olivat voimattomia päättämään „järjestystä“. Suuri mielenosoittajien joukko lähti asemalta kaupunkiin. Joukko vangitsemisista huolimatta miehittäjien onnistui 200 mobilisoidusta saada kiinni vain 14 henkilöä.

Suuria mielenosoituksia ranskalaisten työläisten pakollista Saksaan lähettämistä vastaan on ollut myös Pariisissa ja Marsellissa.

KREIKASSA on ollut suurta taisteluita kreikkalaisten sissien ja italialaisten sotajoukkojen välillä. Sissit ovat saaneet suuren sotasaaliin m.m. vuoristotykkejä. Konekivääreillä aseistetut merimiessissit ovat kalastajaveneillä hyökänneet italialaisen kuljetuslaivan kimppuun.

JUGOSLAVIAN länsiosissa käydyssä suuria taisteluita jugoslaviaalaisten sissien ja miehitysjoukkojen välillä, jolloin saksalaiset ovat olleet pakotettuja perääntymään useilla alueilla. Torjuttuaan vihollisen viidennen suuren yrityksen lyödä hajalle sissit, sissit ovat itse siirtyneet hyökkäykseen Montenegrossa. Saksalaiset kärsivät suuria tappioita.

Sotavankien nimiä ei julkaista ilman heidän suostumustaan.

SOTILAAN ÄÄNI

RINTAMALEHTI

Tiistaina
heinäkuun 13 pnä

Alas Linkomiehen hallitus!

Viime päivinä on Suomen lehdistössä käyty jonkinlaista kinaselun tapaista ulkopoliitikasta. Sitä on käyty kiertäen kaartaten lautta rantain, mahdollisimman lähimmäksi ja konstikkain lauseparsin. Mutta silti ei ole vaikea huomata, että kiistan ydin on tämä: täytyykö Suomen ulko- ja sotapolitiikan kulkea edelleenkin Saksan vanavedessä yhtä orjallisesti kuin tähän saakka, vai eikö se voi suuntautua jonkun verran itsenäisemmille urille.

Rotat pyrkivät pakenemaan kulkuvasta laivasta. Aavistus Hitler-Saksan lähenevästä rokotuksesta on Suomessa, samoin kuin kaikissa muissakin Saksan vasallimaissa, saanut muuttamaan hitleriläisistä mukana kulkevista huomaamaan istuneensa määrään kelkkaan, pannut heidät kulkemaan kauppojaan, vilkuilemaan ympärilleen, etsien lymy-pakkaa. He eivät uskalla ottaa rohkeaa askelta, nousta avoimesti taisteluun Suomen hallituksen kanssa istuvaa hitleriläiskoplaa vastaan, mutta he arvostelevat Suomen hallituksen politiikkaa, lausuvat toivomuksia sen muuttamisesta.

Huomiota ansaitsee se kiukkuinen vastaus, jonka „Uusi Suomi“ antoi joku päivä sitten kaikille arvostelijoille. Valitiin samalla hyvin ärtyisessä lausejohtajaa Eero Vuorta, joka kainosti toivonut Suomen ul-

Saksalaisten hyökkäys Kurskin alueella ja huijarit Hitlerin päämajasta

Hitlerin päämaja on vaiennut saksalaisten joukkojen heinäkuun 5 päivänä alkaman suuren hyökkäyksen ensimmäisen päivän tuloksista Orelin—Kurskin ja Bielgorodin suunnilla. Heinäkuun 6 ja 7 päivänä hitleriläinen sotilasjohto päätti yhtäkkiä muuttaa itsensä hyökkäävästä puolesta puolustavaksi ilmoittaen, että hyökkäystä eivät suorita saksalaiset, vaan Punainen armeija.

Miksi Hitlerin päämajan täytyy turvautua tuollaiseen puijaustemppuun?

Kuten Neuvostoliiton Tiedotustoimisto on jo ilmoittanut, saksalais-fascistiset joukot siirtyivät heinäkuun 5 päivän aamuna hyökkäykseen suurin hyökkäysvaunu- ja jalkaväkijohdistelmin suurten lentovoimien tukemana meidän joukkojemme asemia vastaan. Hyökkäys tapahtuu kahdelta suunnalta: Orelin eteläpuolelta kohti Kurskia ja Bielgorodin alueelta pohjoiseen myöskin Kurskin suuntaan.

Saksalaiset ovat heittäneet hyökkäykseen meidän joukkojamme vastaan Orelin ja Bielgorodin alueelle keskitetyt päävoimansa. Orelin—Kurskin suunnalla Saksan sotilasjohto on vienyt taisteluun 2., 9., 12., 18., 20. ja 23. hyökkäysvaunudivisioonan, 36. moottoroidun divisioonan, 6., 7., 78., 86., 216., 258. ja 385. jalkaväkidivisioonan. Bielgorodin suunnalla hyökkäivät 3., 6., 7., 11. ja 19. hyökkäysvaunudivisioona sekä myös SS-hyökkäysvaunudivisioonat „Adolf Hitler“, „Suur-Saksa“, „Reich“ ja „Pääkallo“ sekä 106., 167., 168., 255., 320., 162. ja 332. jalkaväkidivisioona.

Näin ollen saksalaisten puolel-

la osallistuu hyökkäykseen jo 15 hyökkäysvaunudivisioonaa, 1 moottoroitu divisioona ja 14 jalkaväkidivisioonaa.

Jalkaväen ja taisteluvaunujen hyökkäyksen tukemiseksi Saksan sotilasjohto on siirtänyt tälle rintamaloikolle lukuisia lentovoimien yhdistelmiä, joita on siirretty sekä Neuvostoliiton—Saksan rintaman muilta lohkoilta että myöskin Länsi-Euroopasta. Niinpä esimerkiksi kesäkuun 9 ja 29 päivän välisenä aikana saksalaiset siirsivät lännestä 28. ja 77. pommittajakone-laivueen sekä 5. yöhävittäjien laivueen. Sitä paitsi, kuten heinäkuun 5 päivänä vangiksi otetut saksalaiset lentäjät aliupseeri Heinz Heil ja radisti ylijefreitteri Gerhard Schramm ensimmäisen laivueen 7. osastosta lausuvat, heidän joukko-osastonsa saapui Orelin alueelle heinäkuun 3 päivänä Jugoslaviasta. Neuvostoliiton sotilasjohtoon tiedossa on myöskin, että valmistaessaan suurta hyökkäystä saksalaiset ovat siirtäneet Orelin ja Bielgorodin alueelle suuren määrän hyökkäysvaunuja korvatakseen taisteluvaunudivisioonsa menetykset hyökkäyksen aikana.

Kaikista näistä tiedoista sekä myös vangiksi joutuneiden upseerien, lentäjien ja sotamiesten lausunoista käy ilmi, että alettuaan tämän vuoden heinäkuun 5 päivänä yleisen hyökkäyksen Neuvostoliiton—Saksan rintamalla saksalaiset luulivat murta- vansa nopeasti neuvostojoukkojen puolustuksen keskittämällä ja viemällä taisteluun armeijansa päävoimat kapeilla rintamaloikoilla sekä saavansa jo hyök-

(Jatkuu 2. siv.)

(Jatkuu 3. siv.)

SAKSALAISTEN HYÖKKÄYS KURSKIN ALUEELLA JA HUIJARIT HITLERIN PÄÄMAJASTA

(Jatkoa 1. siv.)

käyksensä ensi päivinä suuria operatiivisia tuloksia. Tarvitsee vain vilkaista kartalle, niin ymmärtää saksalaisen sotilasjohton operatiivisen aikeen. Sen tarkoitus oli saartaa ja tuhota meidän Kurskin ulkonemassa olevat joukkomme. Tästä saksalaisten hyökkäyksen tarkoituksesta Orelin—Kurskin ja Bielgorodin suunnalla puhuvat myöskin meidän joukkojemme vangiksi ottamien saksalaisten sotamiesten ja upseerien yhtäpitävät lausunnot.

Mutta saksalaisten uusi hyökkäys ei tullut meidän joukoillemme yllätyksenä. Molemmilla suunnilla käydään jo kolmatta päivää ankaria taisteluja, joiden kestäessä meidän joukkomme ovat tuhonneet lähes 30 tuhatta vihollisen sotamiestä ja upseeria, romuttaneet ja tuhonneet 1.539 hyökkäysvaunua sekä ampuneet alas 649 lentokonetta. Meidän joukkomme pitävät asemiaan lujasti hallussaan. Vain eräillä lohkoilla Bielgorodin suunnalla vihollisen on onnistunut suurten menetysten hinnalla

jonkun verran tunkeutua meidän puolustuslinjaamme.

Saatuana lujan vastaiskun Hitlerin päämajan huijarit ovat nyt käyneet aroiksi ja alkaneet ulistaa, että eivät he muka hyökkää, vaan neuvostojoukot, ja että kolmen ensimmäisen päivän suurissa taisteluissa ei olekaan mennyt myttyyn heidän yrityksensä vallata Kursk, vaan meidän joukkojemme yritys murtaa saksalaisten puolustuslinja.

Jo heinäkuun 6 päivänä saksalaisten hyökkäyksen ollessa kiihkeimmillään, Berliinin radio lähetti naurettavan tiedonannon Orelin ja Bielgorodin suunnalla muka alkaneesta Punaisen armeijan hyökkäyksestä, jonka kuluessa:

„Neuvostoliiton sotilasjohto on jatkuvasti tuonut taisteluun hyökkäysvaunujoukkoja, mutta saksalaisten puolustuksen pääasemat ovat kuitenkin lujasti meidän käsissämme eikä yhdelläkään rintamalohkolla ole vielä viety taisteluun vähänkään merkityksellisiä saksalaisia joukko-

ja“. Heinäkuun 7 päivänä hitleriläiset toistivat uudelleen tuon naurettavan typeryyden ilmoittaen, että muka

„Neuvostoliiton tiedonanto siitä, että saksalaisten hyökkäys on alkanut — on valheellinen“.

Sellainen on saksalais-fascistien huijarien uusi puijaustempu. Olisi väärin meidän puoleltamme aliarvioida niiden saksalaisten joukkojen voimia, jotka osallistuvat suureen hyökkäykseen Orelin—Kurskin ja Bielgorodin suunnalla. Saksalaisilla on siellä suuret voimat. On vielä aikaista tänään tehdä lopullista yhteenvetoa taisteluiden kuluista. Se on kuitenkin epäilemättä ja selvää, että saksalaisten heinäkuun 5 päivänä alkamalla päättävällä hyökkäyksellä ei kolmena ensimmäisenä päivänä ole ollut menestystä. Tämän epäonnistumisen johdosta Saksan sotilasjohto on hermostunut ja hämmingin vallassa, jonka se yrittää peittää lurjusmaisilla puijaustempuilla.

Neuvostoliiton Tiedoitustoimisto.

HALLITUKSEN PÖNKKÄ eli MILLAINEN MIES ON SOTAOHRANA ARVO NIEMELÄ

Erään äskettäin Neuvostoliiton puolelle vapaaehtoisesti siirtyneen Suomen armeijan sotamiehen kertomus ohrana Niemelän konnuuksista.

Sotaohrana Arvo Niemelä on kotoisin Paavolan pitäjältä Ruukin kylästä, noin 30-vuotias, vaaleaverinen, 175 senttimetriä pitkä, luhunnäköinen mies. Läheisempi tutustuminen tuohon mieheen johtaa mieleen puistokäytävillä tavattavan kyltin sanat: „Varokaa koiria!“.

Käytökseltään ohrana Niemelä on saikkarimainen ja hänen ensi sanoistaan voi päätellä, että pääkumajaa tyhjiyttä.

Sotaohrana Niemelä on koko elämänsä ajan etsinyt „arvolleen“ sopivaa virkatehtävää. Ja joka et-

sii, hän löytää. Niinpä hän alkoikin uransa Ruukin kylän poliisina. Virka nousi päähän ja viinan höystämänä sekoitti järjen. Kyläläiset eivät saaneet tuon „järjestyksen valvojan“ räyhäämiseltä yön eikä päivän rauhaa. Ja vasta heidän vaatimuksestaan tuosta esivallan suosikista tuli virkaheitto.

Mutta Etsivän keskuspoliisin päällikön uskottuna ei hän joutunut työttömäksi, vaan sai tehtäväkseen nuuskia, mitä kyläläiset puhuvat esivallasta. Tapansa mukaan ohranalaitos teki sopimuksen Niemelän kanssa salaisesti. Ohranoimisen peittämiseksi määrättiin Niemelä harjoittamaan kulkukauppaa. Monet kyläläiset kuitenkin huomasivat, että mies ei ollut oikealla asialla, ja näin ollen eivät menneet hänen virittämiinsä ansoihin. Sen vuoksi oli keksittävä tepsivämpi keino. Oh-

rana Niemelä sai määräyksen tekeytyä lestadiolaiseksi saarnaajaksi. Tuo sotahallituksen pönkkä, ohrana Niemelä, kulki talosta taloon kuin kiljuva jalopeura, etsien kenet hän nielisi, „lohduttaen“ sodassa poikansa ja huoltajansa menettäneitä vanhuksia ja luvaten heille autuutta „tulevassa elämässä“. Moni hallituksen sotapolitiikkaa vastustava Ruukin kylän asukas on ohrana Niemelän ilmiantojen perusteella lähetetty keskitysleirille.

Kun tuo „kansanlohduttaja“ oli saanut kyläläisten vihat päälensä, katsoi ohranalaitos parhaaksi lähettää hänet Etsivän keskuspoliisin kursseille ja sieltä sotaohranaksi Uhtuan suunnalle.

Mutta konnan palvelukset, jotka onnistuivat Ruukin kylässä, eivät menesty rintamamiesten seuraksi, sillä korvessa on koiran laji, ja koiralle kuuluu koiran kuolema.

Neuvostoliiton sotavankileirillä N:o 158

Ryhmä suomalaisia sotavankeja piippuja valmistamassa.

SAKSALAISET OVAT MENETTÄNEET

taisteluissa Orelin—Kurskin ja Bielgorodin suunnalla:

5 päivänä heinäkuuta	586	hyökkäysvaunua	ja	203	lentokonetta
6 ” ” ”	433	”	ja	217	”
7 ” ” ”	520	”	ja	229	”
8 ” ” ”	304	”	ja	161	”
9 ” ” ”	223	”	ja	144	”

Ensimmäisen viiden taistelupäivän aikana neuvostojoukot ovat tuhonneet 50.000 saksalaista sotamiestä ja upseeria.

„Mää määrään“, hihkuu vänrikiksi leivottu puksu

Eräs Punaisen armeijan puolelle tullut JR 101:n eli „Mustan rykmentin“ kranaatinheitinkomppanian sotamies, joka toistaiseksi ei halua nimeään saatettavan julkisuuteen, kertoo:

Kalkein haljuimpia otuksia meidän komppaniassa on 2. sotaväen johtaja, vänrikki Toivonen, entinen Sandbergin sotakaupan puksu Tampereelta. Hän on niin olevinaan, ettei tahdo näkemyksiä, jotka askeleella näyttävät joutuneen jalkaan. Se pitää aina kolmea jalkaa joiden täytyy varpaisilla seurata suureksi sotapäälliköksi itseään luulevan puksun viittauksia. Tuo 21-

vuotias pojankloppi hihkuu aamusta iltaan: „Mää määrään“. Pojat pitävät Siltasta alituisesti pilkkanaan, jäljitellen hänen mahtipontisia eleitään ja hokien:

„Mää määrään“ sekä: „mää määrään“.

Siltanen ei ole vielä saanut kuulua kalloonsa eikä muuta ansaitsemaansa kuritusta, mutta pojat odottelevat vain oitten pimenävän, näyttääkseen sille koiralle jossain suon laidassa, kuka se on, joka loppujen lopuksi määrää. Silloin ne varmasti maksetaan kalavelat monelle muullekin keljulle, m.m. alikersantti Rautiaiselle, joka harjoittaa urkintaa miesten keskuudessa. Sellainen on sakin päätös.

Alas ...

(Jatkoa 1. siv.)

kopolitiikalta suurempaa „linjakkuutta“. Hallituksen politiikassa ei ole mitään arvosteltavaa eikä muutettavaa, ärjäsee „Uusi Suomi“, takajaloilleen nousten.

Siinä sen nyt kuulette, Suomen armeijan sotilaat! „Uusi Suomi“, Linkomiehen hallituksen äänenkannattaja, antaa selvästi ymmärtää, että tältä hallitukselta ei tarvitse odottaa mitään muuta kuin Hitlerin toivottoman ja hävityn sodan jatkamista loputtomiin. Linkomiehen hallitus on Saksan kätyrien hallitus eikä se voi muuksi muuttua. Suomen nykyiset vallanpitäjät tietävät, että heidän pelinsä on kuitenkin pelattu silloin kun Hitlerin hirmuvalta kukistetaan. Heillä ei ole valinnan varaa, heidät on tuomittu sortumaan yhdessä saksalaisten fascististen isäntiensä kanssa. Siksi he niin kiivailevat, yrittäessään epätoivon vimmallalla pönkittää Saksan luhistuvaa mahtia. Tulokoon meidän jälkeemme vedenpaisumus, sortu koon Suomen kansa nälkään ja tauteihin, löytäköön viimeinenkin Suomen mies hautansa Karjalan metsissä! Näin järkeilevät nuo herrat, yrittäessään lykätä tuonnemmaksi oman väistämättömän tuhonsa hetkeä.

Suomalaiset sotilaat! Te odotatte sodan loppumista, te kaipaatte rauhaa. Tietäkää siis, että te odotatte sitä turhaan Linkomiehen hallitukselta. Sodan loppumisesta voi olla puhe vasta silloin, kun tuo hallitus on huudettu alas ja suistettu satulasta. Sota loppuu Suomen kohdalla silloin, kun te itse, saksalaisten ja heidän nukkehallituksensa lupaa kysymättä, lähdette pois rintamalta komppanioin, pataljoonin ja rykmentein tahi suurin joukoin antaudutte Punaisen armeijan vangeiksi. Odottamalla saavutatte vain oman tuhonne.

NÄLKÄVYÖTÄ KIRISTETÄÄN

„Suomen hallitusherrat eivät välitä oman maansa kansalaisista”

Punaisen armeijan puolelle vapaaehtoisesti siirtynyt JR 11 l. patl. 3. kompp. entinen sotamies Veikko Ruokasalo Kälviältä, kertoo:

„Kyllä tämä sota on tullut raskaaksi Suomen kansalle. Maassa vallitsee puute ja nälkä. Ei ole enää leipääkään riittävästi, puhumattakaan lihasta ja rasvasta. Maitoa, voita ja kananmunia ei saa edes sitäkään pientä määrää, jonka kortit sisältävät. Hyvin useasti jäävät kupongit käyttämättä.

Mutta kaikkein viheliäisintä on se, että hallitusherrat julkeavat vielä lähettää Saksaan noita elintarvikkeita, joita ei riitä omallekaan kansalle syötäväksi. Eikä Saksaan vienti rajoitu ainoastaan voihin ja kananmuniin, vaan sinne viedään myöskin nahkaa. Samanaikaisesti paikallinen suomalainen väestö kävelee paperista ja faneerista tehdyissä kengissä.

Kun olin toukokuun alkupuolella kotilomalla Kälviällä, kuulin väestön yleisesti puhuvan

siitä, että Suomen hallitusherrat eivät välitä oman maansa kansalaisista, vaan toimivat saksalaisten isäntiensä etujen hyväksi.

Minulla itselläni on sellainen käsitys, että ellei Linkomiehen hallitusta lykätä alas hallituspuolilta, ei tilanne Suomessa parane, vaan päinvastoin, se käy yhä tukalammaksi ja huonommaksi.”

Isänmaan petturiksi on katsottava Mannerheimiläiset

Eräs Punaisen armeijan puolelle vapaaehtoisesti tullut Suomen armeijan sotamies kertoo:

„Punaisen armeijan puolelle siirtymistä yritetään estää siten, että selitetään se muuten isänmaan petturuudeksi. Mutta isänmaan petturiksi on katsottava Mannerheimin hallitus, joka on johtanut Suomen kansan sotaan. Siksi onkin kansan itsensä tehtävä loppu sodasta ja pantamais viralta sellainen hallitus.”

SUOMESSA ON SAKSALAINEN HALLITUS

Kun Punaisen armeijan vangiksi joutuneelta JR 10 l. pataljoonan sotamieheltä Kalevi Matilaiselta kysyttiin, tietääkö hän keitä on Suomen hallituksessa, niin hän vastasi:

„Siinä on suomalaisista Rytin ja Mannerheim, ja loput ovat saksalaisia.”

Niin herttaisen vähän kuin Matilainen näyttääkin piittaavan ja tietävän oman maansa hallitusviskaaleista, on hän kuitenkin vaistollaan tajunnut sen, mikä Suomen nykyisessä hallituksessa on kaikkein oleellisinta — Suomessa on nyt saksalainen hallitus. Se ajaa saksalaisten asiaa. Se vannoo uskollisuuttaan Hitlerille, luvaten edelleenkin ajaa suomalaisia työmiehiä, talonpoikia ja pienempiä herrasmiehiäkin tukemaan saksalaisten puolesta.

SANOI...

„Uuden järjestyksen puolesta”, sanoi sotamies Hannula hirtteä.

„Aseveljeyden tuki”, sanoi suomalainen sotilas saksalaisten piilukirvestä.

„Muonaviskaalin huolimattomuus”, sanoi sotamies, kun sopastaan „sattuman” löysi.

SOTILAAN ÄÄNI

RINTAMALEHTI

Perjantaina
heinäkuun 16 pnäHITLER
NUJERRETAAN

Saksan valioarmeijain katstroofi Stalingradin luona, Rommelin armeijan häpeällinen pako Libyasta ja sitä seurannut saksalaishäätien armeijan hajallejohdaminen Tunisiassa, Pantellerian merilinnoituksen ja muiden italialaisten saarien kukistuminen Välimerellä sekä lopuksi liittoutuneiden joukkojen menestyksellinen maihinnousu Sisilian saarelle — sellainen on niiden tappioiden ketju, joita saksalaishäätien leiri on kärsinyt viime kuukausien aikana.

Mutta se on vasta alkua. Englantilais-amerikkalaisten joukkojen nousua maihin Italiassa on tapahtunut se, mitä Hitler on pelännyt: hänen täytyy nyt käydä sotaa kahdella rintamalla. Punaisen armeijan ja sen liittolaisten iskut suuntautuvat yhdeksi yhteiseksi iskiksi. Ja näillä iskuilla Hitler-saksa nujerretaan.

Miten tulee käymään pienen Suomen, joka on lähtenyt Hitlerin ryöstösootaan Mannerheimin „Suur-Suomi”-houreen puolesta?

Italian esimerkki osoittaa, mitä odottaa Hitlerin alustalaisia „liittolaisia”. Italia haaveili myöskin hyötyvänsä tästä soinnista ja Mussolini teki suunnitelman oikein „suuren siirtomaan” muodostamisesta. Mutta tästä lähtien, että Italia menetti järjellisesti kaikki entisetkin siirtomaansa Afrikassa, koko Afrikan armeijansa ja melkein koko laivastonsa sekä muuttui sotaväen näyttämöksi. Italian poliittinen häviö on nyt tosiasia.

Samalainen kohtalo odottaa myöskin mannerheimiläistä Suomea. Valkosuomalaisten val-

(Jatkuu 2. siv.)

PUNAINEN ARMEIJA HYÖKKÄÄ

Orelin suunnalla murrettu saksalaisten puolustuslinja. — Vallattu takaisin 110 asutuskeskusta. — Otettu 2.000 vankia. — 12.000 saksalaista kaatunut.

Viime päivinä meidän Orelin pohjois- ja itäpuolella sijaitsevat joukkomme ovat useiden vastahyökkäysten jälkeen siirtyneet hyökkäykseen saksalais-fascistisia joukkoja vastaan. Hyökkäys on alkanut kahdelta suunnalta: Orelin pohjoispuolelta etelään päin ja Orelin itäpuolelta länteen päin.

Orelin pohjoispuolella meidän joukkomme ovat murtaneet vihollisen lujasti linnoitetun puolustusvyöhykkeen 40 kilometrin leveydeltä ja kolme päivää kestäneiden kiihkeiden taisteluiden aikana edenneet 45 kilometriä. On murskattu lukuisia vihollisen vastustusolmuja ja tukikohtia. Meidän joukkomme ovat tällä suunnalla vallanneet yli viisikymmentä asutuskeskusta, niiden joukossa Uljanovon piirikeskuksen ja Staritsan, Sorokinon, Moilovon, Dudorovskin, Vesninyn, Krapivnan, Shvanevan, Jagodnajan, Jelenskin, Trosnon ja Klenin suuret asutuskeskukset.

Orelin itäpuolella meidän joukkomme ovat murtaneet vihollisen lujasti linnoitetun puolustusvyöhykkeen 30 kilometrin leveydeltä ja voittaen vihollisen sitkeän vastustuksen edenneet 20—25 kilometriä. Tällä suunnalla meidän joukkomme ovat vallanneet yli kuusikymmentä asutuskeskusta, niiden joukossa Vjashin, Orlovkan, Kazarin, Melynin, Vysokojen, Pobednojen, Sefuhan ja Merezovetsin suuret asutuskeskukset.

Meidän joukkojemme hyökkäyksen aikana on lyöty hajalle 56., 262. ja 293. saksalainen jalkaväkidivisioona sekä 5. ja 18. hyökkäysvaunudivisioona. Suuria tappioita on tuotettu 112., 208. ja 211. saksalaiselle jalkaväki- sekä 25. ja 36. saksalaiselle moottoroidulle divisioonalle. Kolmen päivän taisteluiden aikana on otettu vangiksi yli 2.000 sotamiestä ja upseeria. Samana aikana meidän joukkomme ovat epätäydellisten tietojen mukaan ottaneet seuraavan sotasaaliin: 40 hyökkäysvaunua, 210 erikokoista tykkiä, 187 miinan- ja kranaatinheitintä, 99 konekivääriä ja 26 erilaista varastoa. Tuhottu on 109 hyökkäysvaunua, 294 lentokonetta ja 47 erikokoista tykkiä. Kolmen päivän taisteluiden aikana vihollinen on menettänyt yksistään kaatuneina yli 12.000 sotamiestä ja upseeria.

Meidän joukkojemme hyökkäys jatkuu.

Heinäkuun 15 päivän kuluessa meidän joukkomme ovat Bielgorodin suunnalla torjuneet vihollisen hyökkäysvaunujen ja jalkaväen hyökkäykset.

Orelin—Kurskin suunnalla meidän joukkomme ovat tehneet hyökkäyksiä puolustukseen siirtynyttä vihollista vastaan.

Neuvostoliiton Tiedotustoimiston operatiivisesta tiedonannosta 15 päivästä heinäkuuta 1943.

„Lähenee aika, jolloin Punainen armeija yhdessä meidän liittolaistemme armeijain kanssa on taittava fascistipedon selkärangan”.

STALIN.

HITLER ...

(Jatkoa 1. siv.)

lanpitäjien rosvoseikkailu on tuomittu häviöön. Mutta sodan näännyttämälle Suomen kansalle ei Mannerheimin tappiosta ole muuta kuin etua. Mannerheimit tulevat ja menevät, mutta kansa jää.

Suomalaiset sotilaat! Ovat koittaneet ratkaista taistelut, jolloin Hitler ja hänen rikoskumppaninsa murskataan Venäjän, Englannin ja Amerikan yhdistyneillä voimilla. Monet teistä käsittävät sen ja odottavat hitleriläis-mannerheimiläisen koplan pikaista tappiota. Mutta se ei nyt enää riitä. Jokaisen sotamiehen on nyt teoissa näytettävä, että hän on rikollista anastus-sotaa vastaan. Se, joka edelleenkin seuraa Mannerheimiä, löytää hautansa Karjalan metsissä. Sen, joka haluaa pelastaa henkensä, on lähdettävä kotiinsa Suomeen tahi antauduttava Punaisen armeijan vangiksi. Viivyteleminen on kuolemaksi.

LIITTOUTUNEIDEN MAIHINNOUSUOPERATIOT SISILIASSA

● Virallisesti ilmoitetaan, että liittoutuneiden aseelliset voimat ovat kenraali Eisenhowerin komentamina varhain aamulla heinäkuun 10 p:nä nousseet maihin Sisiliaan.

● Maihinnot suoritettiin Sisilian rannikon eri kohdissa 160 km leveydellä. Sotajoukkojen, tykistön, kulkuvälineiden ja aseistuksen tuonti saarelle jatkuu.

● Reuterin tietotoimisto ilmoittaa, että amerikkalaiset raskaat pommittajakoneet ovat täydellisesti tuhonneet akselivaltioiden aseellisten voimien pääesikunnan Sisiliassa.

● Sisiliassa maihinnot suoritettiin liittoutuneiden joukot ovat valanneet Syracusan, Avolan, Licatan sekä myöskin Pozzallon.

● Eräässä tiedonannossa sanotaan, että maihinnotuun Sisilian saarelle osallistui yli 2.000 alusta.

Kenelle kuuluu oikeus Suomenmaassa?

Saksmannin isännöimisestä on tehtävä loppu

Punaisen armeijan puolelle vapaaehtoisesti siirtynyt JR 11 1. pataljoonan 3. komppanian sotamies Veikko Lauri Ruokasalo Kälvialtä, kertoo:

„Suomalaisen sotamiehen oman arvon tuntoa loukkaa kovasti se, kun saksalaiset saavat heilua kotirintamalla aseistettuina, mutta suomalaisilta sotamiehiltä, eikä vain sotamiehiltä, vaan myöskin upseereilta otetaan aseet hyvin tarkkaan pois, kun he lähtevät kotilomille. Pojat ovat itse yrittäneet korjata tuota hä-

peää ottamalla salaa aseita mukaansa. Tämä ei aina onnistu, sillä sotapoliisit koettavat estää sen. Noille ruumiinhuuskijoille on annettu oikeus ottaa lomalaisilta pois kaikki aseet, vieläpä viimeinen patruunakin, ja aseita tavattaessa lähettää mies takaisin joukko-osastoonsa. Ja se merkitsee, että loma „on pidetty“. Näin on käynyt monelle pojalle.“

Monet muutkin sotavangit ovat kertoneet yhtäpitävästi Ruokasaloon kanssa tästä asiasta. Nuo kertomukset osoittavat, että suomalaiset ovat joutuneet omassa maassaan huutolaispojan asemaan. Tämä kaikki johtuu siitä, että Hitlerille itsensä myyneet Suomen hallitusherrat, Ryditi, Mannerheimit ja Linkomihet panevat täytäntöön kaikki saksmannien määräykset, välttämättä siitä, että ne loukkaavat suomalaisen sotamiehen oman arvon tuntoa.

Suomalaiset sotilaat! Ettekö ole jo saaneet tarpeeksenne karsia häpeää ja alennusta? Kuinka kauan aiotte sietää saksmannien holhousta? Vaatikaa saksalaisten lähettämistä pois Suomen kamaralta! Huutakaa saksalaisten kättyrit alas hallituspuhailta!

Saksalaiset hirttivät nuoren tytön

JUTTU PAINETTIIN VILLASELLA

JR 53 sotamies Viljo Hiltunen, kotoisin Paavolan pitäjältä, Ruukin kylästä, kertoo:

Saksalaisten konnuuksista puheen rintamamiesten kesken on paljon. Kuulin itse ollessani viime syksynä Oulun sairaalassa, kuinka toiset potilaat kertoivat löytäneensä kävelyllä ollessaan Lääninsairaalan metsästä tytön kankaalta noin 20-vuotiaana.

Hirttopaikalta löydettiin saksalaista pikkurahaa ja kokardi, jota käyttivät tuon ilkitönn saksalaisten sotilaiden tekemäksi. Nämä potilaat kertoivat, että tytöllä oli revitty vaatteet riekka- ja ruumiissa näkyi selvästi hirttopitelyn jälkiä. Saksalaiset olivat ensin raiskanneet tytön ja hirttäneet hänet peittääkseen rikoksensa jäljet. Paikalla olleet sotamiehet ilmoittivat poliisille luovuttaen sille hirtetty esineet.

Minä olin pitkän aikaa suu-

rellä jännityksellä asian tuloa julkisuuteen ja rikollisten vetämisestä edesvastuuseen. Mutta niinkuin tavallista, kun kysymys on saksalaisista, juttu painettiin villasella.

Saksalaisten „takuumiesten“ tilillä on raiskaus-, hirttämisen- ja hukuttamistapauksia viime aikoina ollut hyvin paljon.

Suomalaisten sotilaiden olisi jo aika näyttää noille rehenteleville konnille, mitä kuuluu ja kuka käskää.“

Kaikkien Suomen armeijan sotamiesten ja upseerien huomioon

Etuoikeutetussa asemassa ovat ne suomalaiset sotamiehet ja upseerit, jotka vapaaehtoisesti antautuvat sotavangeiksi. Punaisen armeijan päällystön antamien ohjeiden mukaisesti heille myönnetään:

1. Lisätyt ruoka-annokset.
2. Majoitus erikoisleireillä, jotka sijaitsevat suotuisissa ilmastosuhteissa.
3. Etuoikeus ammatinmukaisen työn valinnassa.
4. Etuoikeus kirjeiden lähettämisessä omaisilleen Suomeen.
5. Kotiinpaluu ensi vuorossa Suomeen tahi johonkin muuhun maahan, johon sotavanki haluaa, heti sodan jälkeen.

Lotta paljastaa propagandavalheita

Eräällä laivalla kökkina palveleva Lotta Mirjam Kaatra, osoite Helsinki, Iso-Roobertinkatu 33 E 41, kirjoittaa vänrikki Eero Vesalle, 3 Kpk 4221, 24.5.43:

„Pääsimme Tallinnaan. Näimme ja kuulimme paljon. Kevät oli jo pitkällä, sireenit, kastanjat ja omenapuut kukkivat, vanhat tutut rakennukset olivat paikallaan. Mutta voi sitä synkkää ja epäluuloista mielialaa, joka kaikkialta iski vastaamme. Toisia ihmisiä kulki jo paljain jaloin. Kaikkialta huokui köyhyyttä ja sanomatonta kurjuutta. Meidän piti rannassa ensin kunniasanalla luvata, ettemme puhuttele eestiläisiä, emmekä käyttäytyisi sopimattomasti.“

Mirjam Kaatra kertoo siis aivan päinvastaista kuin Suomen hitleriläinen propaganda onertonut niistä „ihanne“-oloista, joita saksalaisten „uusi järjestys“ on tuonut Itämerenmailhin.

Hänen kertomuksensa osoittaa, millaiseen kurjuuteen saksalaiset miehittäjät ovat syösseet Neuvosto-Viron kansan. Mutta Viron kansa ei ole lannistunut miehittäjien edessä. Sen parhaimmat pojat taistelevat Punaisen armeijan riveissä ja sissijoukoissa maansa pikaiseksi vapauttamiseksi saksalaisista miehittäjistä.

Kananmunat menevät vieraisiin suihin

Sotamies Viljo Pohjolaalle, 1 Kpk 2634, kirjoitetaan Salosta:

„Olemme ihmetelleet, mihin esim. kananmunat menee, kun niitä ei ihmisille anneta yhtään. Ellei niitä viedä ulos, niin sitten pistää omat herrat ne poskiinsa, tai nuo täällä majailevat. Tiedät kai mitä tarkoitan? Katsos johonkin niiden täytyy joutua.“

Mitä Italia on menettänyt sodan aikana?

— Kaikki alusmaansa Afrikassa — Abessinian, Somalin, Eritrean ja Libyan.

— Koko Afrikassa olleen armeijansa, josta 284.000 sotamiestä ja upseeria joutui liittoutuneiden vangiksi.

— Meritukiaseman Pantellerian sekä Linosan ja Lampedusan saaret. Liittoutuneet ottivat vangeiksi 18.000 italialaista sotamiestä ja upseeria.

— Puolet linjalaivoistaan sekä huomattavan osan risteilijöistään ja miinalaivoistaan. Jälellä olevat alukset laivastosta ovat olleet pakoitettuja pysymään satamis- saan.

— Neuvostoliiton—Saksan rintamalla Italia on yksistään talvikamppailun 1942—43 aikana menettänyt 150.000 miestä.

Liittolaiset astuvat Hitlerin liikavarpalle.

„Jos se ei olisi petturihallitus . . .”

Eräs JR 53 sotamies, joka tuli joku aika sitten vapaaehtoisesti Punaisen armeijan puolelle, sanoo Suomen nykyisestä hallituksesta:

„Jos se ei olisi petturihallitus, niin se lopettaisi sodan, niinkuin Suomen kansa tahoo”.

Tuo sotamies on oikealla tolalla. Linkomiehen hallitus on Hitlerille itsensä myyneiden Suomen kansan pettureiden hallitus. Suomen kansa on lopen väsynyt turmiolliseen ja hyödyttömään sotaan. Se odottaa kiihkeästi sodan loppumista. Mutta nykyisessä hallituksessa istuvat mannerheimiläiset sotakiikkoilijat ovat kuuroja kansan hädälle. Kansan on itsensä tehtävä loppu sodasta nousemalla taisteluun hallituksessa istuvaa hitleriläiskoplaa vastaan.

Noiduttu kehä

Englantilainen „Times” kirjoittaa:

„Jos Saksa aikoo lähettää apujoukkoja Italiaan, on sen lähetettävä niitä strategisista reserveistään jo ennen rynnäkön alkamista Euroopan linnoitusta vastaan . . . Jos Saksa käyttää päävoimiaan Välimeren näyttämöllä, niin sille ei jää niitä liittoutuneiden hyökkäyksen varalle muihin kohtiin. Jos se taas jättää Italian oman onnensa nojaan, niin Italian rannikoista tulee erinomaisia hyökkäysasemia liittoutuneiden tunkeutumiseksi kauemmaksi Eurooppaan. Sellainen on se noiduttu kehä, johon Saksa on joutunut Italian heikkouden vuoksi”.

Sotavankien nimiä ei julkaista

ilman heidän suostumustaan

SOTILAAN ÄÄNI

N:o 61
1943

RINTAMALEHTI

Maanantaina
heinäkuun 19 p:nä

Elonkorjuuksi kotiin!

Kaikki talonpoikaissotilaat ovat kovasti huolissaan siitä, miten heinä-, elonkorjuu-, kesäntö- ja syyskylvötyöt tulevat kotona tehtyä.

Näin sanovat sotavangit. Se on hyvin käsitettävää. Rintamamies ei voi olla levollinen tiehessään nälän uhkaavan omainen. Etenkin talonpoikaissotilas, joka on tottunut ottamaan maan elatuksen itselleen ja perheelleen, tajuaa tilanteen vakavuuden. Suomessa ei ole ikinä riittänyt omaa viljaa koko vuodeksi. Ruuskin jäävät syyskesän tärkeät maataloustyöt suorittamatta. Tämä tapahtuu jo kolmannen kerran perätysten, vaikka Mannerheim jo sodan alussa v. 1941 lupasi päästää miehet kotiin elonkorjuuseen mennessä.

Maataloustyöt ovat jääneet puolelta osalta tekemättä. Viljelysmaala on jatkuvasti pienentynyt. Laajat peltoalat ovat jääneet kylvämättä ja kylvämättä. Kylvä on käynyt yhä kapeamaksi. Ja olemattomiin ovat jääneet karjataloustuotteetkin, jotka karjaa on pitänyt paljon hämmästyttävää rehupulan takia.

Ei siis ihme, jos talonpoikaissotilaat ovatkin huolestuneita ja pelätyksi, että ellei pian tehdä jotain, niin viljatuotanto ja karjatalous loppuu kokonaan. He ovat käsittäneet, että ellei nyt päästetä tekemään heinäkylvä, kylvämään ja karhittamaan heinäpeltojaan ja korjaamaan

Neuvostoliiton sotavankileirillä N:o 158

JR 10:n sotamiehet Salminen ja Moilanen leirin parturituvassa.

NEUVOSTOLIITON TIEDOITUSTOIMISTON
OPERATIIVISISTA TIEDONANNOISTA

Taistelut Orelin—Kurskin—Bielgorodin suunnalla

Saksalaisten hyökkäykset torjutaan. — Punaisen armeijan joukko-osastojen vastahyökkäys kehittyi menestyksellisesti.

Heinäkuun 16 päivänä meidän joukkomme jatkoivat hyökkäystään Orelin rintamaloikka edeten 10—15 kilometriä. Päivän kuluessa on lyöty takaisin 11 saksalaisten joukkojen vastahyökkäystä niiden kärsiessä suuria tappioita.

Orelin—Kurskin suunnalla meidän joukkomme ovat jatkaneet menestyksellisiä hyökkäyksiä puolustautuvaa vihollista vastaan ja edenneet jonkun verran.

Bielgorodin suunnalla on ollut vilkasta partiotoimintaa.

Heinäkuun 17 päivänä meidän joukkomme Orelin loikka, murtaen vihollisen vastarinnan sekä torjuen sen vastahyökkäykset, ovat jatkaneet hyökkäystään ja edenneet 10—12 kilometriä.

Orelin—Kurskin suunnalla meidän joukkomme etenevät menestyksellisten rynnäköiden jälkeen. Kaksi päivää kestäneissä taisteluissa meidän joukkomme ovat tällä suunnalla täydellisesti palauttaneet ne asemat, joita ne pitivät hallussaan ennen saksalaisten fascististen joukkojen hyökkäyksen alkua, eli tämän vuoden heinäkuun 5 päivään mennessä.

Bielgorodin suunnalla — partiointia.

(Jatkuu 2. siv.)

Elonkorjuuksi . . .

(Jatkoa 1. siv.)

satoaan sekä kylvämään syysviljoja, niin pian joutuvat hampaat naulaan.

Asian korjaamiseen tarvitaan Suomen miesten omaa toimintaa. Sotahullut hallitusherrat pitävät härkäreisistä kiinni onnettomasta sotavouhoksensa toivottomasta jatkamisesta. Riittäkö Suomen kansalle leipää ja sen karjalle rehua, se on heistä toisarvoinen asia. Nyt olisi kiirein heinänteko-aika. Pitkäaikaiset sateet ovat haitanneet heinätoittoa. Vähäisellä nais-, lapsi- ja vanhustyövoimalla ei kyetä heinätoittoa suorittamaan. Ja heidänkin työtään häiritsevät vielä työvoimalautakuntien antamat orjatyömääräykset, joilla heitä heitellään pois kotipelloilta sinne, minne milloinkin jonkun folkuttoman viljelyspäällikön mieli tekee, välittämättä siitä, tulevatko kotona työt tehtyä.

Heinänteko, elonkorjuu, syyskylvöt ja -kynnot eivät tule kunnolla tehdyiksi, jos Suomen miehet pysyvät rintamalla. Se merkitsee, että nälkä tulee iskemään entistä syvempiä haavoja Suomen kansan ruumiiseen.

Siis pois Mannerheimin toivotomasta seikkailusta! Takaisin Suomeen komppanioiden, pataljoonien ja rykmenttien!

ELONKORJUUKSI KOTIIN!

„SYOMATTAHAN SITÄ SAA OLLA”

Sotamies Sulo Tiaiselle, 3 Kpk 4223, kirjoittaa sotamies E. Tiaisen, 1 Kpk 4010:

„Rupesi mieli tekemään jotain syötävää, ootettiin sop-paa. Mutta ei siitä ollut iloa, sellainen hapannut kaalikeitto. Voi saatana! Nyt ei ollut kuin kuivaa leipää tarjolla. Joo, vielähan sitä olisi vara kastella korvikkeeseen . . . mutta hatut, syömättähän sitä saa olla, ei käy sellainen pöperö”.

„Tissivauvat” ja „rihvelipojatkin” viedään Suomesta Hitlerin lihamyllyyn

Ella Luukkonen, Iisalmi, Honkamäki, kirjoittaa eräälle tuttavalle rintamalle:

„Milloinkas te pojat lopetatte sen sodan. Täältäkin päin lähtee ensi maanantaina nuoria poikia palvelukseen. Eipä jää enää muuta kuin pikkupojat. Kaikki miehet on siellä jossakin”.

Sotamies Sulo Oikariselle, 3 Kpk 4223, kirjoittaa Matti Valtonen, Kajaani, Lönnberginkatu 16:

„On kutsunnat vuonna 1925 syntyneille. Viedään nyt jo aivan tissivauvatkin. Ne ovat vielä hyvin lapsia. Kyllä ne vaan tarkkaan otetaan mies-

Ylläesitetty, kaatuneilta ja sotavangeilta tavatut kirjeet on kirjoitettu tämän vuoden maaliskuuhuhtikuussa. Ne puhuvat selvää kieltä siitä, missä nyt ollaan. Suomessa ei enää riitä miehiä sodassa kaatuneiden ja silpoutuneiden tilalle. Senvuoksi lähetetään nyt alakäiset lapset, „rihvelipojat” ja „tissivauvat” Hitlerin ja Mannerheimin lihamyllyyn ruhjottaviksi.

Ymmärrätkö nyt, suomalaiset sotilaat, miksi hallitusherrat niin itsepintaisesti salaavat teiltä Suomen armeijan mieshukan? Se on niin hirvittävän suuri, että he eivät uskalla saattaa siitä tietoa julkisuuteen.

Nyt on alaikäisten lasten vuoro joutua „venäläisten luodin syöviksi”, kuten Matti Valtonen kirjeessään sanoo. Niin, venäläisten luoti ei sääli Mannerheimin sotilaita, ei nuoria eikä vanhoja, niin kauan kuin he esiintyvät Neuvostoliitolle kuuluvien alueiden miehittäjinä. Ainoastaan se, joka lakkaa tottelemasta sotahullujen herran käskyä, karkaa rintamalta tahi antautuu vangiksi, voi säästyä venäläisten luodilta.

Suuria lakkoja TYÖT JÄÄVÄT TEKEMÄTTÄ Italiassa

Torinossa on lakossa yli 65.000 tehdastyöläistä. He työskentelevät tehtailla, jotka järjestelmällisesti ovat liittoutuneiden ilmavoimien pommitusten alaisina.

Eräällä sotatarviketehtaalla Bolognassa Pohjois-Italiassa on puhjennut lakko. Lakkolaiset ovat jyrkästi kieltäytyneet ryhtymästä työhön.

Triestissä on lakossa yli 50.000 työläistä.

puolet. Sitten se tulee meidän vuoro lähteä uudelleen. Niin se sukukunta pienenee, kun niitä tuodaan sinne venäläisten luodin syöviksi”.

Sotamies Sulo Tiaiselle, 3 Kpk 4223, kirjoittaa sotamies E. Tiaisen, 1 Kpk 4010:

„Joo, kyllä ne nyt paimenpojat joutuu lähtemään, 1925 syntyneet. Kyllä ne on rihvelipoikia melkein järjestään”.

Eräälle Viljolle kirjoittaa muuan tyttö:

„Pojat viijään sinne, pieniin mammanpoikiin saakka. Nyt jo viijään 1925 syntyneet”.

Suomalaisten sotilaiden mietelmiä

Eino Kuusela

Patl. pastori
Eino Kuusela

„Alas hallituspukilta ne miehet, jotka ovat tämän sopan keittäneet”.

Sotamies

Edvard Haapalainen

„Kyllä me ollaan pitkätkätkä, kun annamme herrojen jymäyttää itseämme”.

Sotamies

Eino Vainio

„On parasta jättää Karjala karjalaisille ja lähteä joukolla omalle maalemme”.

Alikersantti

Toivo Pöllänen

Kalle Kiviniemi

„Suomalaisten vihollisia eivät ole venäläiset, vaan kotirintamalla porastanevat saksalaiset”.

Sotamies

Väinö Kaija

„Emmehän me ole vannonneet valaa vieraan maan valtaamiselle, vaan kotimaan puolustamiselle”.

Sotamies

Toivo Lahtinen

„Pienen Suomen on mahdoton saada mitään aikaan asevoimin”.

Sotamies

Martti Nyström

„Karjalasta ei saa enempää maata kuin selkärunkansa alle”.

Sotamies

Kalle Kiviniemi

„On lähdeittävä kotirintamalle ja ase kädessä saatava siellä aikaan järjestys”.

Sotamies

Heimo Salminen

„Ellei saksamannin keltasta hypätä pois, niin hukka perii”.

Sotamies

Mauno Tanskanen

Martti Nyström

Väinö Taivainen

Edvard Haapalainen

Eino Vainio

Toivo Pöllänen

Väinö Kaija

Toivo Lahtinen

NUOREN SOTAMIEHEN KIRJE

3. prikaatin 1. pataljoonan 3. komppanian sotamies Pentti Tuorila kirjoittaa entisille ruotutovereilleen:

Te olette kuulleet, että minä olen joutunut sotavangiksi Punaiselle armeijalle. Mutta se ei ollut minulle vahingoksi. Päinvastoin. Minulla on täällä hyvät olot. Jospa olisin aikaisemmin tiennyt, miten hyvin täällä kohdellaan ja huolletaan sotavankeja, niin olisin tullut jo paljon ennen itse tänne. Vangiksi joutumiseni lopetti minun kohdaltani sodan.

Minä tiedän, miten suurella jännityksellä te odotatte sodan loppua, mutta ette ajattele tarkemmin, minkä puolesta siellä linjoissa olette. Ajatelkaa, kannattaako teidän tappattaa itsenne herrojen puolesta, jotka aikovat anastaa itselleen Neuvosto-Karjalan metsät ja luoda niinsanotun „Suur-Suomen“. Te

ehkä olette vielä siinä hullussa luulossa, että „Karjalan metsät maksavat kaikki ne velat ja tappiot, jotka sota on Suomelle tuonut“, mistä kapteeni Raippala meille kerran puhui.

Mutta kun te vähänkin ajattelette, niin ymmärrätte hyvin, ettei Karjalan metsät jää Suomen ryöstönhaluisten herrojen omaisuudeksi eikä niillä tulla koskaan maksamaan Suomen sotavelkoja ja tappioita. Olen varma, että Punainen armeija ja Karjalan kansa eivät tule jättämään tuumaakaan Karjalan maata vieraille.

Te muistatte surmansa saaneen Saarenpään. Jospa hänkin olisi ymmärtänyt karata rintamalta kotiaan Suomeen tai antautua sotavangiksi Punaiselle armeijalle, niin olisi hän säilyttänyt henkensä. Omaisten suru ja tuska olisi välttynyt.

Täällä on paljon sellaisia poikia, jotka ovat omasta vapaasta tahdostaan siirtyneet sotavankuteen ja siten pelastaneet henkensä. Sanon suoraan, että minua hävettää oma tyhmyyteni heidän edessä. Jos Punaisen armeijan partio ei olisi minua hakenut tänne, niin olisin kaikessa tulkittomuudessa ollut siellä, kärsinyt työkeätä kohtelua ja menettänyt päinikin. Olen ainaisessa kiitollisuuden veivämmän leivän ääreen. Te saatte siellä kaksi kertaa päivässä laihon kolme kertaa päivässä ja paljon paremman ruoan kuin te. Täällä ei tarvitse sotavangin kärsiä nälkää ja riipoa puista lehtiä, niillä vatsaansa täyttääkseen, kuten siellä Suomessa.

Alkää peljätkö venäläistä sotavankuteita, sillä se on varmin elämäne säilymisen tae. Jättäkää upseerit yksikseen, vähän ne tappelevat, kun miehet painuu kotia tai tulevat tänne Punaisen armeijan puolelle.

Teidän entinen ruotutoverinne sotamies

Pentti Tuorila.

Sotavankien nimiä ei julkaista

ilman heidän suostumustaan

LYHYITÄ UUTISIA

Suurlakko Ateenassa.

Kreikkalaiset työläiset ovat Ateenassa julistaneet suurlakon vastalauseeksi hitleriläisten konnantöiden johdosta Kreikassa. Kaupungissa on tapahtunut yhteenottoja väestön ja miehitysjoukkojen välillä. Myöskin useissa muissa Kreikan kaupungeissa on ollut mielenosoituksia.

Amerikan ilmavoimien toiminta Euroopan yllä.

Yksistään Yhdysvaltain 8. lentoyhdistelmä, jonka tukikohta on Englannissa, on Euroopassa tuhonnut 102 vihollisen sotatarviketehdasta, ampuenut alas 1.199 vihollisen lentokonetta ja heittänyt 11.423 tonnia pommeja.

Karkuruutta Norjassa olevista Hitlerin joukoista.

Karkuruus Norjassa olevista saksalaisista miehistä ja joukoista laajenee hyvin uhkaavasti. Kenraali Falkenhorst on ollut pakotettu antamaan joukoilleen erikoispäiväkäsken, jossa hän on häpeällisesti kasvanut. Norjassa olevista saksalaisista joukoista.

Sissien menestyksellinen toiminta Jugoslaviassa.

Saksalaiset kärsivät raskaita tappioita Jugoslaviassa. Divisioon „Prinssi Eugen“ joka toimii sisessä vastaan Montenegrossa, on lyhyessä ajassa menettänyt puolet miehistään. Touko- ja kesäkuun aikana sissit suistivat kiskoilta yli 100 saksalaisten sotilas- ja asejuna.

Hämminki Italian fascistipuolueessa.

Suurten tappioiden johdosta Italian fascistipuolueessa hämminkiä on. Suurta hämminkiä on vaittavissa suurta hämminkiä on Fascistipuolueen jäsenmäärä on supistunut 300.000 hengellä.

SOTILAAN ÄÄNI

RINTAMALEHTI

Torstaina
heinäkuun 22 pnä

Fascistikonna lyödään idästä ja lännestä

HITLERIN UUSI TAPPIO

Suurella melulla ja hälinällä suoritetun „totaalisen mobilisaation“ jälkeen Hitler ajoi heinäkuun alussa Itärintamalla hyökkäyksen suunnattoman suuren armeijan, yli 30 hyökkäysvaunua ja jalkaväkidivisioonaa, luullen voivansa yhdellä iskulla vallata Kurskin ja tuhota Kurskin suunnalla olevat neuvostojoukot. Mutta siitä ei tullut mitään. Punaisen armeijan päällystö järjensi asiaan kuuluvan „lämpimän vastaanoton“ Hitlerin sotalaumoille.

Yksistään hyökkäyksensä kolmen ensimmäisen päivän aikana saksalaiset menettivät 30.000 sotamiestä ja upseeria kaatuneina, 2.000 vankeina sekä 1.539 hyökkäysvaunua, 640 lentokonetta ja valtavien määrän muuta aseistusta. Neuvostojoukot kestivät vankkoina Hitlerin panssaritujen rosvolaumojen rynnäksien torjuen vihollisen raivokkaita hyökkäykset. Saksalaisten hyökkäys meni myttyyn.

Antamatta viholliselle mahdollisuutta koota voimiaan Punaisen armeijan joukko-osastot siirsivät vastahyökkäykseen joukkoja. Hitleriläiset, joiden tarkoituksena oli ajaa neuvostojoukot „joutuihin“, joutuivat itse vaaraan saaretuiksi. Taistelukentät peittyivät jälleen kymmenien tuhansien saksalaisten ruumiilla.

Näin siis saksalaisten kolmas hyökkäys, jota Hitlerin valtiot odottaneet kauan ja harjoittivat kuin lehmä kesää, romahti alkunsa. Voidakseen ymmärtää tämän Hitlerin uuden tappion.

(Jatkuu 2. siv.)

Sotamies

VEIKKO

LIPPONEN

kalasta-

massa →

Neuvostoliiton sotavankileirillä N:o 158

PUNAISEN ARMEIJAN HYÖKKÄYS JATKUU

Neuvostoliiton Tiedotustoimiston operatiivisista tiedonannoista

Heinäkuun 19 päivänä meidän joukkomme jatkoivat Orelin rintamaloikka hyökkäystään entisillä suunnilla edeten 6—10 kilometriä. Päivän kuluessa on lyöty takaisin 12 saksalaisten joukkojen vastahyökkäystä niiden kärsiessä suuria tappioita.

Meidän joukkomme, jotka hyökkäävät Orelin pohjoispuolella, ovat vallanneet ennen mainittujen lisäksi 70 asutuskeskusta.

Orelin itäpuolella joukkomme ovat ennen mainittujen lisäksi vallanneet 40 asutuskeskusta.

Orelin eteläpuolella joukkomme ovat vallanneet 20 asutuskeskusta, niiden joukossa Malo arhangelskin aseman. Bielgorodin suunnalla jatkuu vilkas partiotoiminta.

Heinäkuun 20 päivänä meidän joukkomme Orelin lohkolia, murtaen vihollisen sitkeän vastarinnan, jatkoivat hyökkäystään entisillä suunnilla edeten 6—10 kilometriä. Päivän kuluessa on lyöty takaisin 10 vihollisen vastahyökkäystä sen kärsiessä suuria tappioita.

Meidän joukkomme, jotka hyökkäävät Orelin pohjoispuolella, ovat vallanneet 30 asutuskeskusta, niiden joukossa Mtsenskin kaupungin.

Orelin itäpuolella joukkomme ovat vallanneet 20 asutuskeskusta, niiden joukossa Voroshilovon aseman.

Orelin eteläpuolella meidän joukkomme jatkavat eteenpäin.

(Jatkuu 2. siv.)

HITLERIN ...

(Jatkoa 1. siv.)

pion koko merkityksen suomalaisen sotilaan on hyvä muistaa, miten häntä koko viime talven ja kevään kuluessa hyssyteltiin sellaiseen hulluun luuloon, että tänä kesänä Saksa loppujen lopuksi saavuttaa tarkoituksensa. Mutta kävikin päinvastoin.

Punainen armeija näytti taas-kin koko maailmalle valtavan, yhä kasvavan iskuvoimansa. Tämä voima yhdessä englantilais-amerikkalaisten joukkojen taistelumahdin kanssa, joka antaa yhteiselle viholliselle musertavia iskuja lännessä, on lyövä pirstoksi Hitlerin sotakoneen.

Vaviskoot saksalais-fascististen roistojen suomalaiset rikoskumppanit! Olkoon Hitlerin uusi tappio havainto-opetus suomalaiselle sotilaille siitä, millainen rajuilma häntä lähestyy, millainen hirvittävä voima vyöryy hänen ylitseen, jos hän ei tule nopeasti järkiinsä, poistu anastetulta neuvostoalueelta kotiinsa Suomeen tahi antaudu Punaisen armeijan vangiksi.

Se on ainoa pelastus. Toinen vaihtoehto on kuolema.

Punaisen armeijan
hyökkäys ...

(Jatkoa 1. siv.)

nemistään lyöden takaisin vihollisen jalkaväen ja hyökkäysvaunujen vastahyökkäykset.

Bielgorodin suunnalla meidän joukkomme ovat edenneet 10-12 kilometriä tehden vastahyökkäyksiä murtaen vihollisen vastarinnan.

Etelässä, Donetsin kivihillialueella, Izjumin eteläpuolella ja Voroshilovgradin lounaispuolella on ollut paikallisuontoisia taisteluita, jotka saattavat kehittyä suuriksi taisteluiksi. Täällä meidän joukkomme ovat menneet Severny Donetsin ja Miusjoen yli parantaen huomattavasti asemiaan.

Heinäkuun 19 päivänä meidän joukkomme Orelin loholla vaurioittivat ja tuhosivat 143 saksalaista hyökkäysvaunua. Ilmataisteluissa ja ilmatorjuntatykistön tulella on ammuttu alas 117 vihollisen lentokonetta.

Neuvostojoukkojen puolelle siirtyneen
saksalaisen yliluutnantin lausunto

Heinäkuun 9 päivänä eräällä Orelin—Kurskin suunnan rintamalohkolla tuli Punaisen armeijan puolelle 9. saksalaisen panssaridivisioonan 11. moottoroidun rykmentin 2. pataljoonan 7. komppanian komentaja yliluutnantti Hans Frankenfeld. Yliluutnantti on kääntynyt Neuvostoliiton sotilasviranomaisten puoleen kirjelmällä, joka päättyy seuraavasti:

„Heinäkuun 8 päivänä kello 20,30 saivat 9. ja 18. hyökkäysvaunudivisioona määräyksen siirtyä hyökkäyksestä puolustukseen. Tämä määräys vaikutti tyrmistyttyvästi upseereihin. Heille selvisi, että hyökkäyssuunnitelma oli mennyt myttyyn ja tämän vuoden koko kamppailu oli jo hävitty. Nyt minä, niin vaikeata kuin se minulle olikin, olin ehdottomasti varma Saksan kiertämättömästä tappiosta ja mielessäni kytty vain kysymys, tuleeko tämä tappio kahden kuukauden tahi puolen vuoden kuluttua ja missä se tulee ennemmin, idässäkö vai lännessä.

Mitä minä voin tehdä? Tuhoutuako lähipäivinä tahi -kuukausina voimatta mitenkään parantaa Saksan kansan kohtaloa. Saksan kansan tulevaisuus on täydellisesti voittajien käsissä.

Oli vielä yksi keino: edistää pikaista katastroofia lopettamalla vastarinta ja siten auttaa välttämään uusia mielettömiä uhreja. Sitä tietä minä halusinkin lähteä. Minua huolestuttaa vaimoni ja omaisteni kohtalo Saksassa, mutta sen, mitä olen tehnyt, olen tehnyt heidän tähtensä.

FRANKENFELD, yliluutnantti

SAKSMANNI VIKISEE ...

Saksmannia lyödään nyt idästä ja lännestä, edestä ja takaa, niin että roikuu. Fascistikonnille opetetaan huutia. Kuinka tukalaa on nyt olla saksmannin housuissa, se selviää siitä suruvoittoisesta vikinästä, joka nyt kuuluu fascistien leiristä.

Roman pommitus on ollut sellainen kalikka, että se on pannut fascistikoirat alähtämään kautta linjan.

Tämä alähdys pääsi sen johdosta, että Saksan ja Italian fascistit olivat surkeasti pettyneet laskelmissaan saada häiritsemättä käyttäa Roomaa, niin sanottua „pyhää kaupunkia“, sotatou-

miensa tukikohtana. Kun fascistiset pyövelit, raikkaajat ja ruumiinryöstäjät vikisevät Rooman kirkkojen ja muiden kulttuurien tuhoutumisesta, niin tuskin sitä Suomessakaan kukaan ottaa vakavalta kannalta. Lehtari matkii tuota vikinää tietäen harjoittavansa saksalaista propagandaa. Oikeat ihmiset taas ymmärtävät, että saksmannit ja saksmannien matkijat vikisevät siitä syystä, että se tekee kipeätä.

Ja kun konnia hakataan, ei siitä ole muuta kuin pelkkää iloa ja hyötyä hyvälle ja hurskaille ihmisille.

Sotavankien nimiä ei julkaista
ilman heidän suostumustaan

VOITTO ON KAUKANA — SAAVUTTAMATTOMISSA ...

Sotamies Mauno Tanskanen, 1 Kpk 6273, kirjoitti aikaa sitten muuan nuori miehen, jonka nimeä emme halua mainita:

„Älkää olko hyvillänne, ette olette voittaneet. Voitto on kaukana — saavuttamattomissa. Älkää viitsikö kuvitella sellaista — niin hyvä mielikuvitus kuin teillä onkin. Käyttäkää sitä (mielikuvitusta) hyödyllisempään tarkoitukseen“.

Tämä järkevä puhe lankesi minun maahan. Kirjeen saaja, 101:n 21. pataljoonan sotamies Mauno Tanskanen osoitti minulle, että hän ei kuulunut niihin surkuttaviin haihattelijoihin ja kannunvalajiin, jotka luovat Mannerheimin armeijan voiton veriseltä tappioltta. Tanskanen ymmärsi, että Suomen armeijan tappio on varma ja että se ei ole kaukana. Sen vuoksi hän päätti tulla vapaaehtoisesti Punaisen armeijan sovitukseksi ja pani aikeensa riittäen täytäntöön.

Sotamies Tanskanen ei kadu ratkaisuaan. Vapaaehtoisesti so-

OTETAANPA VAARIA
suojeluskuntalaisista
suurpinnareista

Ruukin kylästä kotoisin olevan JR 53:n sotamiehen Viljo Hiltusen kirjoitus.

Ruukin kylän suojeluskuntalaiset ovat katsoneet viisaimmaksi pinnareilla kotirintamalla, tekeytyneen hulleiksi, hermovikaisiksi, j.n.e. Osa heistä on ollut „tärkeissä tehtävissä“ valtion virkamiehiksi. He ovat sitä mieltä, että hyökkäys „isänmaata“ enemmän voimalla höyhenpatjoilla kahakassa ja akkansa välissä kuin likaisessa maakeräisessä kuin makuulavereineen,

tavangiksi antautuneena hän on joka suhteessa etuoikeutetussa asemassa. „Kyllä täällä vaan kelpaa sodan loppua odotella“, sanoo sotamies Tanskanen tyytyväisenä myhäillen, kun hänen vointiaan tiedustellaan.

TOIVO KORHONEN
ELÄÄ

Sotamies Sulo Oikarinen, 3 Kpk 4223, kirjoittaa Anni Piirainen, Isalmi, Poromäki:

„Purolan isäntä Mieslahdesta on kaatunut. Onkos siitä Korhos-Toivosta mitään kuulunut. Minä kuulin, että sen pitäisi olla elossa, onko siinä perää“.

Kirjeen lähettäjälle Anni Piiraiselle ilmoitamme, että Toivo Korhonen elää ja voi hyvin. Hän on Neuvostoliitossa sotavankileirillä ja palaa sodan päätyttyä terveenä kotiin. Mutta toisin on kirjeen saajan sotamies Sulo Oikarisen laita. Hän ei palaa koskaan. Hän menetti henkensä, kun ei ajoissa osannut lähteä pois rintamalta. Samoin käy kaikille niille suomalaisille sotilaille, jotka eivät pistä repua pykälään ja anna huutia herrojen „Suur-Suomelle“.

KULKUTAUDIT
RIEHUVAT

Sotamies Jaakko Harjulle, 9 Kpk 5045, kirjoittaa Aune Selkäinaho, Nivala, Koivula:

„Nykyään täällä päin ainakin on paljon tauteja liikkeellä. Esim. lavantautia. Kohta joka toinen ihminen sairastaa sitä. Ja paljon on monia muita tauteja nälän lisäksi“.

Samalle sotamiehelle kirjoittaa Oulusta tarttuvien tautien sairaalasta Eva Kärkkäinen, Oulu, Tuira, 9/61:

„Olen taas sairaalassa, mutta nyt kurkkumätäosastolla. Täällä on nykyään paljon kurkkumätää liikkeellä ja niinhän se tuli minuunkin“.

Nätkä yhdessä lavantaudin, kurkkumädän ja muiden kulkutautien kera tekee tuhoisaa jälkeä n.s. kotirintamalla, rintamiesten ollessa henkeään kaupalla vieraalla maalla. Kalliisti saa Suomen kansa maksaa yhtä ahneiden kuin typerienkin hallituserhojensa vikaan menneen valitusseikkailun. Vielä se alkaa ruttokin Suomessa niittää satoaan, jos suomalaiset sotilaat eivät nouse auttamaan kansaa Linkomiehen fascistisen sotamätkä- ja ruttohallituksen kukistamiseksi.

pinnasi itsensä pois rintamalta jalkaväen tähden, saaden sen ruiskuttamalla paloöljyä nahan väliin. Satokangas makaillee nyt kotonaan kaukana sieltä, missä on sota ja veriset vaatteet, nauttien täysin siemauksin onnistuneen pinnauskonstinsa siunauksista. Hänen ainoa surunsa on se, että kirottu jalka alkaa tervehtyä. Vapautuakseen „kunnias-ta“ joutua uudestaan rintamalle „isänmaata puolustamaan“ on Satokangas alkanut matkia Kalle Mainion mainiota esimerkkiä, käsien ja pään tärisyttämistä.

Entinen Ruukin kylän suojeluskuntapäällikkö Heikki Mainio tyytyi sodan ajaksi vähemmän sotaan, mutta sitä vaarattomampaan kunnankirjurin ja hen-

(Jatkuu 4. siv.)

äkäisine täineen ja sodasta korpeentuneine vieruskavereineen.

Hermovikaisista näyttelevälle suojeluskuntalaiselle Kalle Mainiolle voi jo täydellä syyllä antaa „mainion pinnarin“ arvoniemen. Rauhana aikana hän Ruukin kylän kujalla pröystäili „sankarina“ torrakka olalla, mutta nyt sodan aikana hän katsoi hienolle hipiälleen terveellisemmäksi heittää kiväärin nurkkaan. Kalle Mainio näyttlee mainiosti hermovikaisen osaa. Lomailevan rintamamiehen lähestyessä tahi muun „vaaran“ uhatessa alkaa Mainion pää ja kädet täristä ja tutista kuin haavan lehdet.

Suurpinnari N:o 2 suojeluskuntalainen Väinö Satokangas

„Italian ainoa pelastuksen toivo on kunniallinen antautuminen”

Rooseveltin ja Churchillin vetoomus

Amerikan Yhdysvaltain presidentti Roosevelt ja Englannin pääministeri Churchill ovat lähettäneet Italian kansalle vetoomuksen, jossa sanotaan:

„Teidän sotilaanne eivät taistele Italian etujen, vaan natsi-Saksan puolesta. Saksalaiset kavalsivat ja jättivät heidät oman onnensa nojaan Venäjän rintamalla sekä kaikilla Afrikan taistelukentillä El Alameinista Bonin niemelle saakka.

Saksalaisten toiveet maailman valloittamisesta ovat nyt romahtaneet kaikilla rintamilla. Yhdysvaltojen ja Iso-Britannian mahtavat ilmavoimat ovat herroina Italian yllä. Italian rannikoita uhkaavat Englannin ja liittoutuneiden valtavan suuret merivoimat, jollaisia ei Välimerelle ole milloinkaan ollut keskitettynä.

Italian ainoa pelastuksen toivo on kunniallinen antautuminen yhdistyneiden kansakuntien aseellisten voimien musertavan mahdin edessä.

Natsi-Saksan kierät johtajat ja teidän omat johtajanne ovat kaivattaneet kaikki teidän etunne ja kaikki teidän perinteenne. Vast sitten, kun tulevat tuhotuiksi saksalaiset ja teidän omat johtajanne, voi uudestisyntynyt Italia toivoa, että se saa kunniaapaikan Euroopan kansojen perheessä.

Teille on koittanut hetki ratkaista, onko italialaisten kuoltava Mussolinin ja Hitlerin puolesta tahi saavatko he elää Italian ja siviilytyksen hyväksi.”

OTETAANPA ...

(Jatkoa 3. siv.)

kivakuutusasiamiehen tehtävään. Jos rintamamies yrittää vakuuttaa henkeään, niin Heikki Mainio painelee karkuun, tai närkästyneenä tokasee asiakkaalle: „Vai sinä piru meinaat vielä käyttää hyväksesi valtion varoja, joista muutenkin on niin kova puute”.

Mainio vakuuttaa ainoastaan selustapinnareita, samantyyppisiä kuin hän itsekin on.

Ylevän halveksiva oli kotirintamalla pinnailevan sotapoliisi Aarne Vilmusenahon hösä, kun hän vangitutti minut sen tähden, että tulin ylittäneeksi sairaslo-maa. Kun kysyin häneltä, että mitäs sinä sitten itse pinnailet täällä akkarintamalla, niin hän

vastasi: „Täällä on paljon mukavimmat olot”.

Näiden havaintojeni ja koke-musteni jälkeen minäkin päätin ottaa vaarin suojeluskuntalaisista selustapinnareista ja olla siellä missä on mukavampi. Useampia kuukausia makailin sairaalassa ja oleilin kotona. Kun aikani tuli pitkäksi, niin loikkasin tänne Neuvostoliiton puolelle. Tavallisen maamiehen omaatuntoa ei kolkuta, vaikka tuolle rullajansille sanookin hyvästit, sillä eihän meille ole mitään hyötyä sodasta eikä „Suur-Suomi”-haihattelusta. Ja venyvänä se näyttää olevan suojeluskuntalaistenkin omatunto, kun oman nahkansa pelastamiseksi ovat ryhtyneet näyttelemään mielipuolen, raajarikon ja „tärkeissä tehtävissä olevan” osaa.

MITÄ SISILIASSA ON TAPAHTUNUT

Heinäkuun 10 päivä. Liittoutuneiden joukot aloittivat maihinnousun saarelle. Maihinnousu osallistui yli 2.000 alusta.

Heinäkuun 12 päivä. Vallattua Syracusan, Avolan, Licatan ja Pozzallon kaupungit, 2.000 italialaista sotilasta otettiin vangiksi.

Heinäkuun 14 päivä. Vallattua vielä 8 kaupunkia ja suurta asutuskustaa. 206 italialaisen rannikkodivisioonaa tuhottiin täydellisesti. Divisioonan komentaja kenraali D'Avet otettiin vangiksi.

Heinäkuun 16 päivä. Liittoutuneiden joukot tunkeutuivat saaren sisäosiin. 54 napolilaisen divisioonan komentaja antautui vangiksi yhdessä esikuntansa kanssa. Vankien lukumäärä nousi yli 20.000 miehen.

Heinäkuun 18 päivä. Italialaiset perääntyvät epäjärjestyksessä. Liittoutuneiden joukot ovat Catanian edustalla.

Heinäkuun 19 päivä. Sotavankien lukumäärä on noussut 35.000 mieheen.

Heinäkuun 20 päivä. Liittoutuneiden joukot ovat valloittaneet Ennan, tärkeän teiden solmukohdan Sisilian sisämaassa.

EIJOOTA ...

Sotamies Viljo Kuurneelle, 9 Kpk 5045, kirjoittaa Lempi Kuurne, Helsinki, Pietarinkatu 15 C 97:

„Olen työssä eräässä kangas- ja lyhyttavaraliikkeessä ja sellaisessa on helpot päivät nyt, kun ei ole mitään tavaraa. Täytyy taas lähteä „myymään” eijoota”.

Hirtebishuumori vallitsee „hel-poilla päivillä” olevan helsinkiläisen „eijoo”-kaupan myyjättä-ren Lempi Kuurneen kirjeessä. Niinhän se on. Mitä kauemmin kansa sietää harteillaan Linko-miehen eijoohallitusta, sitä „hel-pommat päivät” on leipä-, vaate- ja jalkinekauppiaila, mutta sitä kovemmalla ovat ruumisarkkunkarit ja haudankaivajat ...

SOTILAAN ÄÄNI

No 63
1943

RINTAMALEHTI

Sunnuntaina
heinäkuun 25 pnä

HITLERIN KESÄHYÖKKÄYS ON MENNYT MYTTYYN

Isku idästä ja lännestä

Neuvostojoukkojen hyökkäys jatkuu

Saksalaiset ovat kymmenessä päivässä menettäneet 50.000 sotamiestä ja upseeria kaatuneina.—

On otettu 6.000 vankia.

Neuvostoliiton Tiedotustoimiston operatiivisista tiedonannoista

Heinäkuun 21 päivänä meidän joukkomme ovat Orelin suunnalla, murtaen vihollisen vastarinnan, jatkaneet hyökkäystään edeten 6—15 kilometriä.

Meidän joukkomme, jotka hyökkäävät Orelin pohjoispuolella, ovat valloittaneet 40 asutuskustaa, niiden joukossa Teltshjen piirikeskusten ja rautatieaseman, Dumtshinon, Otradan ja Optuhan asemat (15 kilometriä Orelin koillispuolella) sekä muita suuria asutuskustuksia.

Orelin itäpuolella meidän joukkomme ovat valloittaneet yli 50 asutuskustaa, niiden joukossa Mohovoen piirikeskusten ja rautatieaseman. (Jatkuu 2. siv.)

Saksalaisia kenraaleita Punaisen armeijan vankeina

Sotavankueudessa olevia saksalaisia kenraaleita ja muita upseereja sotavankien käsityönäyttelyssä.

(Jatkuu 2. siv.)

Neuvostojoukkojen hyökkäys...

(Jatkoa 1. siv.)

tieaseman, Zolotarev on aseman (18 kilometriä Orelin itäpuolella) ja muita suuria asutuskeskuksia.

Heinäkuun 22 päivänä meidän joukkomme ovat Orelin suunnalla, vihollisen sitkeästä vastarinnasta ja vastahyökkäyksistä huolimatta, jatkaneet hyökkäystään edeten 6—8 kilometriä, vallanneet useita asutuskeskuksia, niiden joukossa Bolhovin kaupungin.

Vallattuaan Bolhovin meidän joukkomme suorittivat loppuun Orelin pohjoispuolella olleen vihollisen voimakkaan puolustusalueen hävittämisen.

Kymmenen päivää kestäneen hyökkäyksen aikana Orelin suunnalla joukkomme ovat ottaneet seuraavan sotasaaliin: 372 hyökkäysvaunua, 720 erikokoista tykkiä, 800 kranaatinheitintä, 1.400 konekivääriä ja 128 erilaista varastoa.

On otettu vangiksi yli 6.000 saksalaista sotamiestä ja upseeria. Samana aikana on vaurioitettu ja tuhottu 776 hyökkäysvaunua, yli 900 lentokonetta ja 882 erikokoista tykkiä.

Kymmenen päivää kestäneiden taisteluiden aikana vihollinen on menettänyt yli 50.000 sotamiestä ja upseeria kaatuneina.

Bielgorodin suunnalla meidän joukkomme, murtaen vihollisen vastarinnan ja vastahyökkäykset, ovat edenneet 5—7 kilometriä.

Etelässä, Donetsin kaivosalueella, Izjumin eteläpuolella ja Voroshilovgradin lounaispuolella meidän joukkomme ovat jatkaneet paikallisuontoisia taisteluja.

„Miehet rintamalle, naiset pakkotöihin ja rahat herrojen taskuun”

Näin kertoo eräs Lohtajan pitäjässä lomaillut JR 11 sotamies siitä pirullisesta ympyrästä, johon tavalliset työmiehet ja talonpojat Suomessa ovat joutuneet. Tosiaankin mukavasti ovat nuo herrat suojeluskuntajehut osanneet järjestää asiansa. Ensinnä he lähettävät miehet rintamalle, sitten naiset pakkotöihin ja lopuksi keinottelevat mustan pörsin kautta nälkäisiltä ihmisiltä rahat taskuihinsa. Kokkolan ja Lohtajan kaupat ovat tavaroista tyhjiä. Naiset ovat kättyisiä nälästä ja sairastelevat usein sen vuoksi, kun heidät pakoitetaan metsä-japeltotöihin kengissä, joissa pohjat ovat puusta ja päälliset paperista. Lapsat sairastelevat ja kuolevat joukoittain heikon ravinnon ja vilustumisen johdosta, kun joutuvat kylmilläkin ilmoilla olemaan paljain jaloin. Samaan aikaan suojeluskuntalaisketaleet pinnailevat kotona ja keinottelevat rintamamiesten perheiden kustannuksella. Suurtalollinen Viljo Reki pakoittaa rintamamiesten vaimot tekemään puolialastomina ja nälkäisinä pitkiä työpäiviä, myyden heille muka „palkkioksi” voita ja läskiä 300 markalla kilo. Lohtajan suojeluskuntalaiset Lennon veljekset trokaavat myöskin ruokatavaroita sekä vaatteita ottaen niistä huimavia summia.

Tämän jälkeen ei ole yhtään ihmettelemistä, jos naiset ovat tulleet hermostuneiksi ja välinpitämättömiksi koko elämälle ja ryhtyneet juopottelemaan.

Rintamamiehet! Teidän omaistenne hätä ja kurjuus kotirintamalla kasvaa. Se voi loppua vain sillä ehdolla, että te käännätte selkänne herrojen hävitylle sodalle ja painutte aseenne kotirintamalle vapauttamaan omaisianne siitä pirullisesta ympyrästä, johon ne ovat joutuneet.

Isku...

(Jatkoa 1. siv.)

armeijan ja sen liittolaisten yhdeksi yhtenäiseksi iskuksi. Hitler on joutunut monkarin ja alasimen väliin.

Ei ole pitkä aika siitä, kun Hitlerin suomalaiset apurit yrittivät hiki hatussa todistaa, että liittoutuneiden maihinnousu Eurooppaan on mahdotonta. He koettivat rauhoittaa suomalaisia sotilaita ennustelemalla, että tänä vuonna Punaisen armeijan täytyy yksin ottaa vastaan Saksan armeijan „kesähyökkäyksen” kokopaino. Nyt, kun yhteinen isku fascisteja vastaan idästä ja lännestä on tullut tosiasiaksi, he vaikerivat „Uuden Suomens” palstoilla, että „sotaonni on kääntynyt”.

Älkää luulko, suomalaiset sotilaat, että tuo vaikerus helpottaa teidän asemaanne! Älkää luulko, että teidän nykyiset vallanpitäjänne johtavat Suomen ulos sodasta! Sellaiset luulot tulevat teille kalliiksi.

Ryti, Linkomies, Mannerheim ja kumppanit ovat myyneet nahkansa saksalaisille. He eivät halua eivätkä voikaan päästä irti Hitleristään. He pysyvät saksalaiskatyreinä hautaansa saakka. Häpeällinen kuolema tulee kaikkien niiden osaksi, jotka edelleenkin alistuvat noiden hävinneiden herrasmiesten tahtoon.

Rintamalta karkaaminen, konkonaisten komppaniain, pataljoonien ja rykmenttien omaistensa kotiintulo tahi siirtyminen sotavankeuteen Punaisen armeijan puolelle, — siinä on se tie, jota kulkien suomalaiset sotilaat voivat tehdä lopun sodasta. Toimettomasti odottamalla jotakin „muutosta” he saavuttavat vain varman surmansa.

Siellä valkeitten ristien alla...

VISKAALIT

MÄSSÄÄVÄT

Sotamies Jaakko Harjulle, 9 Kpk 5045, kirjoittaa A. Harju, Oripajukanto, Mukkula:

Tännekin on tuotu monta tuhatta alokasta koulutettavaksi. Kyllähän ne näyttävät aivan lapsilta eikä sotilailta. On se ikävä, kun siellä menee jo heti nuorena. Kuka tätä Suomea sitten asun ja tätä tekee? Täältä on mennyt aika paljon Saksaan ja paljon niistä on siellä jo kaatunut”.

Alikersantti Valtteri Leinoselle, Kpk 4223, kirjoittaa Reeta Voikka, Oravala:

„Kyllä tämä sota venyy pitkiksi. Pojat saavat vaan aina olla siellä. Ja aina vaan kaa-

Sotamies Jaakko Harjulle, 9 Kpk 5045, kirjoittaa I. Laitinen, Nuojuu, Pelson vv.

„Olin Suutarin kylässä erään viskaalin talossa syntymä- ja nimipäivillä, ja sen arvaat ettei sieltä tarvinnut tyhjin vatsoin kotiin palata. Olin todella täynnä kuin Turusen pyssy. Siellä oli herkut monenmoiset tarjolla, sellaiset, joista ei meikäläisen kannata edes uneksiakaan. Kyllähän niillä viskaaleilla on hyvät oltavat, kun ei tarvitse korttien varassa rimpuilla”.

Kirjeessä mainittu Suutarin kylän viskaali on ilmeisesti paikallinen suojeluskuntakiho. Niillä hän se on mahdollisuus järjestää kaikki asiat omaksi edukseen. Ei niihin ylety hallituksen pakko-ottotoimenpiteet, joita tavallisiin talonpoikiin niin ankarasti sovelletaan. Hallitus ei lähettää suojeluskuntaviskaalien viljalajeja penkomaan sillä tavalla kuten tehdään tavallisten rivitalolisten aitoissa. Nekään lihat, voit, maidot ja kananmunat, jotka pakko-otolla talollisilta viedään, eivät joudu oman maan väestön syötäviksi, vaan ne syötetään maassa vetelehtiville saksalaisille tahi lähetetään Saksaan lunnaiksi niistä rauta- ja kotkanristeistä, joita Hitler on Rytien, Mannerheimien ja muiden hallituspampujen rintaan ripustanut.

Vääräys, konnuus ja suurpinareitten mielivalta rehoittaa kotirintamalla. Kaikenkarvaiset etuoikeudet viskaalit ja heidän saksalaiset henkivartijansa mässäävät, niiltä ei puutu mitään, samaan aikaan kuin kansa näkee nälkää.

Sinne kotirintamalle on lähdeittävä joukolla, aseet mukana, järjestystä aikaan saamaan. Selainen on sotilaiden mielipide useassa joukko-osastossa. Se on oikea ajatus. Ei muuta kuin tammasta toimeen!

Pakokauhua saksalaisissa joukko-osastoissa

Saksalaisten sotavankien lausuntoja

Saksalainen jefreitteri Heinz T. kertoo:

Ennen hyökkäystä Kurskian maan monet sotilaat luulivat, että Saksan armeijalle on jälleen saatut voitokkaan etenemisen. Mutta jo ensimmäiset päivät toivat meille katkeran pettyksen. Pataljoonan komentaja, että hyökkäyksen ensimmäisenä päivänä saksalaiset joukot tulivat enemmän ammuskeita kuin koko Puolan miehitysaikana. Ja kolmena päivänä saksalaisten tykistö haasasi enemmän ammuksia kuin Ranskan kamppailun aikana. Vertailu sai sotilaat lopulta hämmentämään, että hyökkäys oli mennyt myttyyn. Saksan armeija kärsi suunnattomia tappioita eikä saanut mitään aikaan”.

divisioonan 192. rykmentin jefreitteri Ludvig W.:

Kun venäläiset siirtyivät hyökkäykseen, niin päällystö an-

toi määräyksen tehdä saartoliikkeen, jotta pelastuisimme mottiin joutumasta. Pakokauhu valtasi joukot. Useat sotilaat heittivät aseensa, manttelinsa, peitteensä ja muut tavaransa. Syntyi täydellinen sekasorto”.

482. saksalaisen jalkaväkirykmentin aliupseeri, sotavanki Johann

Schneeberger kertoo:

„Päällystö ryhtyi kaikkiin toimenpiteisiin pysädyttääkseen venäläisten hyökkäyksen, mutta se oli turhaa. Kolmen päivän kuluessa divisioonan useat joukko-osastot oli tuhottu. Venäläisten patterien hurja tuli löi meidät sekaisin. Emme tietäneet, mihin kätkeytyä ja mitä tehdä. Sotilaat puhuivat kauhun vallassa: „Venäläiset valmistavat meille kesä-Stalingradin”.

HEVOSILLA ON HAUSKAA

Heinäkuussa 1943 nauravat jo markkinamies-ten hevosetkin muistelllessaan sitä päiväkäskyä, jonka vanha koiranleuka Mannerheim antoi heinäkuussa 1941 ja jossa sanottiin: „Minä en pistä miekkaani tuppeen, ennenkuin Minä olen luonut mahtavan Suur-Suomen“.

VITSI

„Kaikki länsimaisesti ajattelevat ihmiset paheksuvat Rooman pommitusta“.

Tuollaisen „länsimaisen“ vitsein kuuluu leikanneen Suomen radiossa muuan tohtorin tittelillä komeileva herra Tauno Nurmela, joka näihin saakka on ollut aivan tuntematon tähti huumorin taivaalla.

Jokainen huumorintajuinen ihminen huomaa, että kysymyksessä on tosiaankin vitsi. Suomalainenkin yleisö tietää, että Rooman pommitusta eivät „paheksu“ muut kuin Saksan natsit, Italian fascistit ja niiden hengenheimolaiset Romaniassa, Unkarissa ja Suomessa. Siis ne samat oliot, jotka ulvoivat ihastuksesta silloin, kun akselin ilmavoimat pommittivat Lontoota, Rotterdamia, Moskovaa ja Lenini-

gradia sekä lukemattomia muita länsi- ja itä-Euroopan kulttuurikeskuksia.

„Länsimaisesti ajatteleva“ Nurmela oli siihen aikaan tietenkin mukana osoittamassa suosiotaan Saksan ilma-aseelle. Mutta nyt, kun amerikkalaiset pommit tippuvat Roomaan, Italian tärkeimpään sotateollisuus-, sotilasliikenne- ja sotilashallintokeskukseen sekä fascistisen rutan pesään, Nurmela vikisee:

„Ei saa, se tekee kiipeätä“.

Tämän „länsimaisen“ vitsin vastavitsiksi sopii entisen helsinkiläisen lääkärin Lojanderin vastaus kipua valittavalle syntiselle polyteekkarille:

„Onhan se joskus tehty hyvääkin“.

Pakkotöihin ajetaan
rintamamiesten vaimot, jopa
pienien lasten äiditkin

JR 11:n 1. pataljoonan 3. komppanian sotamies Veikko Ruokasalo kirjoittaa meille:

Kotikylästäni Kälviän Ruotsalasta on työvoimautakunta ajanut suurimman osan kylän maista suurten talojen pohatoille ja valtion tiloille ja metsiin suorittamaan „työvelvollisuutta“ oikeammin sanoen pakkotyötä siitä huolimatta, että heidän omat työnsä jäävät tekemättä. Työvoimautakunnan päällikkö, suojeluskuntalaimeksi Näsä antoi rintamamiehen vaimolle Tyyne Maunumäelle määräyksen lähteä tukinajoon, vaikka hänen miehensä ja kaksi veljeään ovat rintamalla. Kun Tyyne Maunumäki kieltäytyi ottamasta vastaan tuota määräystä, koska hänellä oli pieni lapsi hoidettavana ja kotityöt tekemättä, niin häntä sakotettiin ja sen jälkeen määrättiin 4 kuukaudeksi kurikompaniaan.

Ruotsalan kylässä sattui useita tapauksia, jolloin rintamamies lomalle tultuaan tapasi kodistaan vain lapsensa liassa ja nälkäisenä, sillä vaimo oli ajettu pakkotöihin. Usein rintamamies joutui palaamaan lomalta tapaamatta ollenkaan vaimoaan tai morsiantaan.

Mannerheim yrittää jallittaa rintamamiehiä „ettei vielä ole aika vaihtaa kivääriä aunaan“. Sitähän minäkin, että ennen kuin Suomen mies voi todenteolla tarttua auran kurkeen, on hänet ensin käytettävä kivääriään parempaan tarkoitukseen kuin tähän saakka. Hänen on puolustettava sillä itseään ja omaisiaan sotajäseninä ja pakkotyöviskaalien mielivaltaista vastaan.

Veikko Ruokasalo

Amerikan lehdet
— Sisilian taisteluista

Amerikkalainen aikakauslehti „New Republic“ kirjoittaa:

„Sisilian kontrolloiminen antaa liittoutuneille mahdollisuuden aloittaa hyökkäyksen etelä-Ranskaan, Italiaan tai Adrian meren yli Jugoslaviaan“.

Aikakauslehti „Nation“ luonnehtii Sisilian valtausta „vähintään kenraaliharjoitukseksi ratkaisevaan rynnäkköön mantereelle“.

SOTILAAN ÄÄNI

RINTAMALEHTI

Keskiviikkona
heinäkuun 28 pnä

PUNAISEN ARMEIJAN KORKEIMMAN
YLIPÄÄLLIKÖN PÄIVÄKÄSKY

Armeijankenraali ROKOSSOVSKILLE, armeijankenraali VATUTINILLE,
kenraalieversti POPOVILLE

Eilen, heinäkuun 23 päivänä, meidän joukko me tekivät menestyksellisillä sotatoimillaan lopullisesti tyhjäksi saksalaisten heinäkuun hyökkäyksen Kurskin suuntaan Orelin eteläpuolelta ja Bielgorodin pohjoispuolelta.

Heinäkuun 5 päivän aamuna saksalais-fascistiset joukot ryhtyivät hyökkäykseen suurin taisteluväunu- ja jalkaväkivoimin suurten ilmavoimien tukemana Orelin—Kurskin ja Bielgorodin—Kurskin suunnalla.

Saksalaiset heittivät hyökkäykseen meidän joukkojamme vastaan Orelin ja Bielgorodin suunnalle keskitetyt päävoimansa.

Kuten nyt on käynyt selville, saksalainen sotilasjohto vei taisteluun Orelin—Kurskin suunnalla 7 hyökkäysväunu-, 2 moottoroitua ja 11 jalkaväkidivisioonaa sekä Bielgorodin—Kurskin suunnalla 10 hyökkäysväunu-, 1 moottoroidun ja 7 jalkaväkidivisioonaa.

Näin ollen vihollisen puolelta hyökkäykseen otti osaa kaikkiaan 17 saksalaista hyökkäysväunu-, 3 moottoroitua ja 18 jalkaväkidivisioonaa. Keskittäen nämä voimat kapeille rintamaloille saksalainen sotilasjohto toivoi voivansa murtaa meidän puolustuslinjamme yhteensuuntailla iskuilla pohjoisesta ja etelästä Kurskia kohti, saartaa ja tuhota meidän joukkojamme, jotka sijaitsevat Kurskin ulkonemassa.

Tämä saksalaisten uusi hyökkäys ei tullut meidän joukoillemme yllätyksenä. Ne olivat valmiina torjumaan saksalaisten hyökkäykset ja sitä paitsi antamaan voimakkaita vastaiskuja. Suunnattoman mieshukan sekä sotakaluston menetyksen hinnalla vihollisen onnistui ainoastaan kiilautua meidän puolustusasemillemme Orelin—Kurskin suunnalla 9 kilometrin syvyydeltä sekä Bielgorodin—Kurskin suunnalla 15—35 kilometrin syvyydeltä. Ankarissa taisteluissa meidän joukkojamme uuvuttivat ja näännyttivät saksalaisten valiodivisiooneja ja sen jälkeen seuranneilla päättävillä vastaiskuilla löivät vihollisen takaisin ja palauttivat täydellisesti ennalleen sen aseman, joka niillä oli heinäkuun 5 päivään mennessä, ja sen lisäksi murtivat vihollisen puolustuslinjat, edeten 15—25 kilometriä Orelin suuntaan.

Taistelut, joissa saksalaisten hyökkäys tehtiin tyhjäksi, osoittivat meidän joukkojamme korkean taistelukouluutuksen, kaikkien aselajien sotilaat ja komentajat, tykki- ja kranaatinheitinmiehet, hyökkäysvaunumiehet ja lentäjät antoivat vertaansa vailla olevia mallinäytteitä sitkeydestä, horjumattomuudesta ja sankaruudesta.

Niin ollen on katsottava, että saksalaisten kesähyökkäyksen suunnitelma on täydellisesti epäonnistunut.

Samalla on tullut paljastetuksi se taru, että saksalaiset hyökätessään kesällä aina saavuttavat menestystä ja että neuvostojoukkojen on muka pakko perääntyä.

Taisteluissa, joissa saksalaisten hyökkäys tehtiin tyhjäksi, kunnostautuivat kenraaliluutnantti Puhovin, kenraaliluutnantti Galaninin, panssarijoukkojen kenraaliluutnantti Rodinin, kenraaliluutnantti Romanenkon, kenraaliluutnantti Kolpaktshin, kenraaliluutnantti Tshistjakovin, panssarijoukkojen kenraaliluutnantti Katukovin, panssarijoukkojen kenraaliluutnantti Rotmistrovin, kenraaliluutnantti Shadovin, kenraaliluutnantti Shumilovin ja kenraaliluutnantti Krjutshenkinin joukot sekä ilmavoimien kenraaliversti Golovanovin, ilmavoimien kenraaliluutnantti Krasovskin, ilmavoimien kenraaliluutnantti Rudenkon ja ilmavoimien kenraaliluutnantti Naumenkon yhdistelmien lentäjät.

Heinäkuun 5 ja 23 päivän välisenä aikana käydyissä taisteluissa vihollinen kärsi seuraavia menetyksiä: surmansa on saanut yli 70 tuhatta sotamiestä ja upseeria, vaurioitettua ja tuhottu on 2.900 hyökkäysväunua, 195 moottoritykkiä, 844 kenttätykkiä, tuhottu 1.392 lentokonetta ja yli 5 tuhatta autoa.

Onnittelten teitä ja teidän johtamianne joukkoja sen johdosta, että olette menestyksellisesti saattaneet päätökseen sotatoimet, joilla saksalaisten kesähyökkäys on tehty tyhjäksi.

Lausun kiitokseni teidän johtamienne joukkojen kaikille sotilaille, komentajille ja poliittisen työn tekijöille mainioista taistelutoimista.

Ikuinen kunnia sankareille, jotka ovat kaatuneet taistelutantereella meidän synnyinmaamme vapauden ja kunnian puolesta.

Korkein Ylipäällikkö
Neuvostoliiton marsalkka J. STALIN

Heinäkuun 24 päivänä 1943.

„TULEE NÄLKÄKUOLEMA JA RUTTO”

Korpraali Matti Heikkiselle (3 Kpk 4223) kirjoitti Taimi Kilponen Kuhmosta tämän vuoden keväällä:

„Loppunee tuo sotakin jo kesäksi. Mitä olet mieltä sinä. Eipä sitä taida arvata kukaan etukäteen. Niinhän nuo useatkin luulevat, että nälkä sen savotan lopettaa eikä mikään muu mahti. Siinä voi olla paljon perää. Tulee nälkäkuolema ja rutto ja kaikenlainen kurjuus. Niin ne ennustavat ja ei ne taia juuri harhaanviepiä enakkoluuloja ollakaan”.

Synkät ennustukset Suomen kansaa odottavasta kohtalosta ovat päiväjärjestyksessä. Kaamea aavistus lähenevästä nälkäkuolemasta, rutosta ja muista kauhuista täyttää kansan mielen. Oikeassa on Taimi Kilponen päätellessään, että nuo ennustukset ja aavistukset eivät ole aiheettomia.

Vielä eloonjääneitä Suomen miehiä, naisia ja lapsia ei pelasta nälkäkuolemalta eikä ruttaudilta mikään muu kuin onnetoman sotaseikkailun pikainen lopettaminen. Tätä varten tarvitaan kansanjoukkojen ja sotilaiden joukkotaistelua hitleriläisen ruton saastuttaman Linkomiehen hallituksen kukistamiseksi.

Tietäköön jokainen suomalainen sotilas, että mitä kauemmin hän jatkaa osanottoaan Hitlerin ja Mannerheimin hävittyyn sotaan, sitä perusteellisemmin hän syöksä itsensä ja oman kansansa nälkäkuoleman ja ruton kouriin.

„Venäläiset valmistavat meille kesällisen Stalingradin”

Saksalaisten upseerien ja sotamiesten lausuntoja Punaisen armeijan hyökkäyksestä Orelin, Kurskin ja Bielgorodin alueella

12. panssaridivisioonan luutnantti von Wedel:

„Huomattava osa upseereita on sitä mieltä, että Hitlerin aloittama heinäkuun hyökkäys oli seikkailu, joka vain jouduttaa Hitlerin tappiota”.

2. krenatöörykmentin ylijefreitteri Leopold Jungwirth:

„Meidän rykmenttimme ei kestänyt venäläisten rynnäystä Orelin pohjoispuolella ja sen rippeet perääntyivät pakokauhun vallassa. Me pääsimme varmuuteen siitä, että venäläiset pystyvät hyökkäämään kesälläkin”.

211. jalkaväkidivisioonan ylijefreitteri Johann Freilich:

„Upseerit ja sotamiehet piti-

vät meidän puolustussysteemiämme erittäin vankkana ja murtumattomana. Mutta venäläisten hyökkäys kumosi kaikkien meidän laskelmamme. Jo ensimmäisenä päivänä venäläiset murtivat puolustuksemme ja aiheuttivat divisioonalle suuria tappioita”.

177. rykmentin ylijefreitteri Baumhof:

„Meidän rykmenttimme kärsi suuria tappioita. Lääkintämiehet eivät ehtineet kuljettaa pois haavoittuneita. Eräs lääkäintalupseeri sanoi minulle, että sidontasema muistuttaa teurastamoa”.

482. rykmentin alijefreitteri Johann Schneeberger:

„Sotilaat sanovat kauhun vallassa: „Venäläiset valmistavat meille kesällisen Stalingradin”.

Neuvostoliiton sotavankileirillä N:o 158

Ryhmä suomalaisia sotavangeja viettämässä lepoa järven rannalla.

„LÄNSIMAISTA KULTTUURIA”

Suojeluskuntalainen Jyskä Pöljänen on kiivas ja kiukkuinen länsimaaisen kulttuurin esittäjä. Jyskä Pöljänen on lukutaiton, mutta koska hänelle on tarjottu „Uuden Suomen” sätittämien amerikkalaisia Rooman pommituksen johdosta, ottaa hänkin kätensä, tutkii sitä viikkonäköisenä ja alkaa „lukea” äänensä toisille suojeluskuntajäsenille. Lehti on vanha „Uuden

Suomen” sunnuntailiite, jossa on Turun tuomiokirkon kuva. Se on ylösalaisin, torni riippuu alaspäin — sillä lehti on sattunut väärinpäin Jyskä Pöljäsen käteen. Mutta hän „lukea” paasaa henkeä täynnä:

„Nyt ne amerikkalaiset länsimaaisen kulttuurin viholliset ovat taaskin kaataneet Roomassa yhden kirkon nurin”.

Suomalaisille sotamiehille ja upseereille, jotka antautuvat vapaaehtoisesti venäläisten vangeiksi, Punaisen armeijan päällystö antaa seuraavan henkilötodistuksen:

„Annettu Suomen armeijan sotilaille (sotilasarvo, sukunimi) todisteeksi siitä, että hän on vapaaehtoisesti tullut Punaisen armeijan vangiksi, joten häneen ulotetaan Punaisen armeijan päällystön päätös etuoikeuksista ja etuisuuksista, jotka myönnetään Venäjälle sotavankuuteen vapaaehtoisesti siirtyneille Suomen armeijan sotamiehille ja upseereille”. Päiväys, Punaisen armeijan upseerin allekirjoitus.

AMERIKKALAINEN LEHDISTÖ

Itärintaman ja Sisilian sotatapahtumista

Amerikkalaiset lehdet toteavat itärintaman ja Sisilian tapahtumien suuren merkityksen. Vanhoillinen lehti „Sun” kirjoittaa:

„Saksalaisten hyökkäyksen romahtamisella Orelin—Bielgorodin suunnalla on suurempi merkitys kuin millään muulla tapahtumalla kuluneen vuoden aikana. Saksalaisten hyökkäys meni myttyyn, ja kaiken lisäksi alkoi neuvostojoukkojen vastahyökkäys, joka on johtanut valtaviin voittoihin”.

„New York Postin” sotakatsausten tekijä sanoo maihinnousun Sisiliaan osoittavan, että Euroopan linnoitusta ei enää ole olemassa.

„Se, mitä on saavutettu yhdessä paikassa — sanoo lehti — voidaan saavuttaa muualakin. Tapahtumat Sisiliassa kumoavat hitleriläisten jutut Euroopan linnoituksesta. Tällä hetkellä me näemme, että ovi avautui, kun siihen iskettiin. Sisilian tapahtumat tekevät mahdolliseksi toisen rintaman muodostamisen”.

Leivän korviketta

Suomen kansan leipä kapenee. Saksasta ei tipu enää muuta kuin vaivaisia almuja. Sadon toiveet omassa maassa ovat synkät. Mutta sitä innokkaammin tyrkitetään kansalle nyt seuraavia „herkkuja” leivän asemesta:

1. Hitlerin höpinöitä.
2. Linkomiehen leuhkimista.
3. Ellilän eijoota.
4. Jahvetin jorinoita.
5. Muste-Maalarin munauksia.
6. Vatasen vatkutusta.
7. Mikko Mäkisen mätäkuun juttuja.

Fascistisen Italian lopun alku

Mussolini lähtee

Italian kuningas Viktor Emanuel on hyväksynyt Mussolinin erohakemuksen. Mussolinin tilalle on nimitetty marsalkka Badoglio.

Ulkomaalainen lehdistö on monasti todennut marsalkka Badoglion poliittisten katsantokantojen jyrkästi eroavan Mussolinin politiikasta.

HAJAANNUS ITALIAN FASCISTI-PUOLUEESSA

Italialainen „Stampa“-lehti kertoo, että viime aikoina on Italian fascistipuolueesta erotettu paljon jäseniä, jotka „väärästä häpeän tunteesta“ ovat lakanneet pitämästä fascistimerkkejä. Comossa fascistiset vallanpitäjät määräsivät pidettäväksi suuren paraatin, johon erikoisesti velvoitettiin kaikki fascistipuolueen jäsenet tulemaan fascistimerkkeineen. Ne, jotka eivät saapuneet paraatiin, erotettiin puolueesta. „Corriere della Sera“ ja muut lehdet korostavat „tappiomielialojen“ suurta lisääntymistä ja „lujuuden puutetta“ fascistien keskuudessa.

Italian fascistijoukko tuntee

loppunsa lähestyvän liittoutuneiden joukkojen tunkeutuessa yhä syvemmälle Italian alueelle. Sen vuoksi yhä useammista mustapaidoista alkaa sotakiikko karista pois ja he alkavat peitellä mustaa menneisyyttään. Se on uusi todiste Hitler-Saksan tärkeimmän liittolaisen, fascistisen Italian lähestyvistä katastroofista.

Englantilainen „Daily Telegraph and Morning Post“ kertoo, että useissa Italian kaupungeissa on ollut mielenosoituksia fascistista valtakomentoa ja sotaa vastaan.

Kaikkien Suomen armeijan sotamiesten ja upseerien huomioon

Etuoikeutetussa asemassa ovat ne suomalaiset sotamiehet ja upseerit, jotka vapaaehtoisesti antautuvat sotavangeiksi. Punaisen armeijan päällystön antamien ohjeiden mukaisesti heille myönnetään:

1. Lisätyt ruoka-annokset.
2. Majoitus erikoisleireillä, jotka sijaitsevat suotuisissa ilmastosuhteissa.
3. Etuoikeus ammatinmukaisen työn valinnassa.
4. Etuoikeus kirjeiden lähettämisessä omaisilleen Suomeen.
5. Kotiinpaluu ensi vuorossa Suomeen tahi johonkin muuhun maahan, johon sotavanki haluaa, heti sodan jälkeen.

Ruotukaverusten kesken

Vaarallinen mies

„Nyt ne englantilaiset ja rikkalaiset joukot ovat hyökänneet Sisiliaan“.

„Mikäs se semmoinen Sisilia on?“

„Se on saari Välimerellä“.

„Saari? Senkös ilveellä ne engelsmannit ja jankit on saarelle päässeet? Uimallako?“

„Ei uimalla, vaan seilaamalla kolmella tuhannella laivalla“.

„Hulluko sinä olet vai häntäkö sulle kasvaa? Eihän millään mitään laivoja ole. Nehän on kaikki meren pohjassa“.

„Pirukos ne on upottanut!“

„Ei piru, vaan saksamanni. Minä muistan ihan selvästi lakeneni jo viime talvena „Uudesta Suomesta“, että saksalaiset sukellusveneet ovat passittaneet ahventen valtakuntaan kaikki engelsmannin ja jankin laivat, ja ettei ne raukat pysty enää uusia rakentamaankaan“.

„Sinä olet vaarallinen mies, kun sinä muistat niin vanhoja asioita. Nyt on suolaamisen uhalla kielletty mainitsemasta englantilaisten ja amerikkalaisten upottamista laivoista, nyt pitää viikistä vaan, että niillä on hitusen muinen ylivoima sekä maalla että merellä“.

„Jassoo? No mutta eikös saksamanni sitten upottanutkaan kaikkia Englannin ja Amerikan laivoja?“

„Upotti se — suullaan“.

„Niinkö, että ne „Unden Suomen“ uutiset olivatkin sitä hitusen laivastä propagandasoopaa?“

„No sitä ihteessä“.

SOTILAAN ÄÄNI

RINTAMALEHTI

Sunnuntaina
elokuun 1 p:nä

Saksalaisten kesähyökkäys on mennyt myttyyn

Olti luullut, että saksalaisten Stalingradin luona kärsimä venoen tappio näytti jokaiselle suomalaiselle sotilaalle riittävän havainnollisesti, että sodan kussu oli tapahtunut täyskäännös ja että saksalaiset kulkevat tuhoaan kohti.

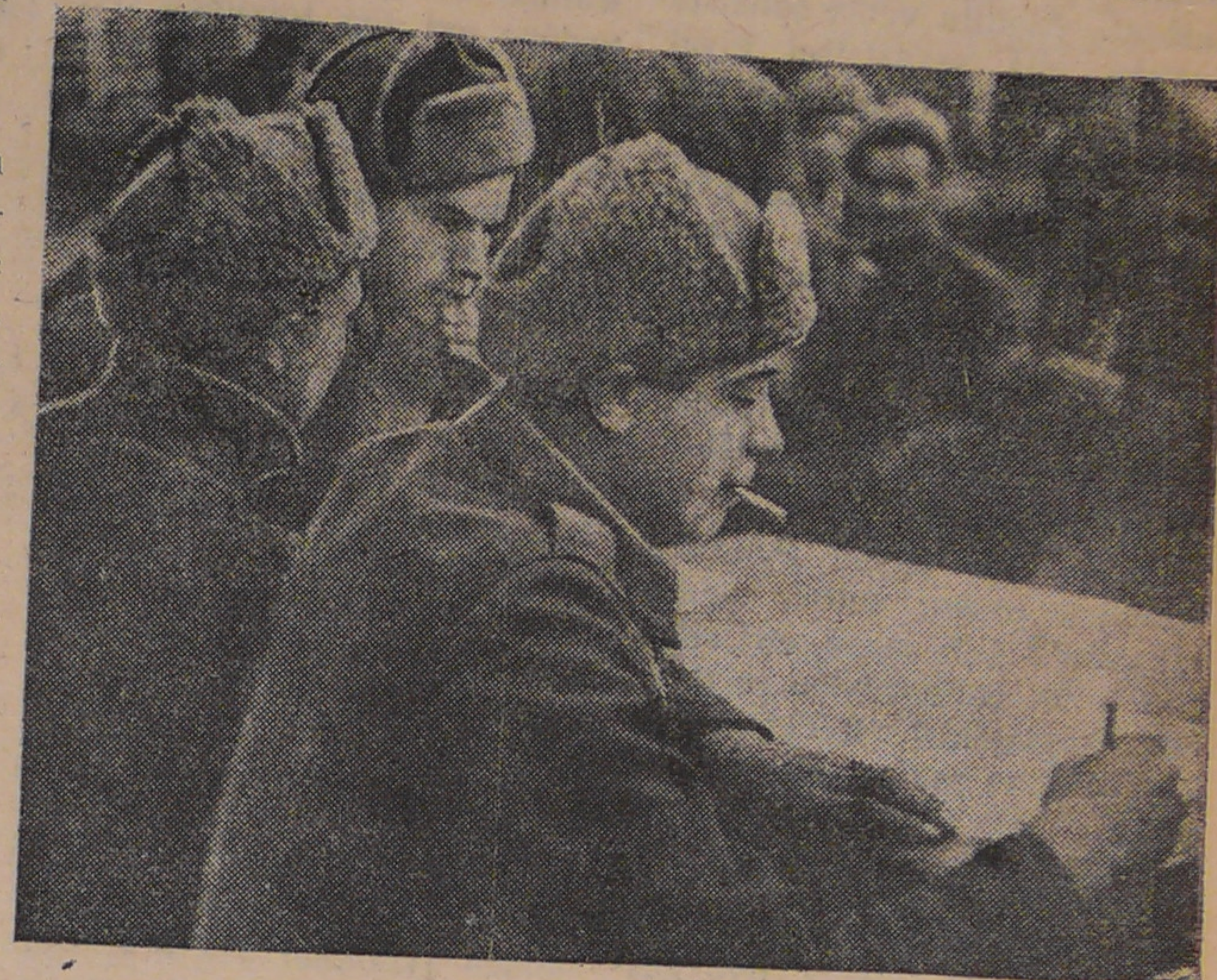
Mutta kuitenkin on Suomen armeijassa, varsinkin suojeluskuntalaisten keskuudessa, ollut viime aikoihin saakka aika paljon sellaisia yksinkertaisia ihmisiä, jotka ovat kallistaneet korvansa niille hitleriläisille taannoille, että kun kesä tulee, niin saksalaiset muka taas „näytävät“ venäläisille.

Kolmas kerta toden sanoo. Näin järkeili Suomen armeijan sotilaiden valtaosa, toivossa päästyä jotenkuten korsuissaan, kunnes jossakin kaukana käytä-
teltä ratkaisevat taistelut menivät ohi.

Mitä he nyt sanovat, kun on tullut selväksi, että heinäkuun alkuun alkanut saksalaisten kesähyökkäys on mennyt lopullisesti myttyyn? Keski- ja itä-Euroopalle kapealle rintamavälillä suuria jalkaväki- ja panssariyhdistelmiä, kaikkiaan 18 divisioonaa, Saksan sotilaslaivasto luuli voivansa yhdellä murtaa neuvostojoukkojen puolustuksen Kurskin alueella ja tuhota siellä olevat venäläisen armeijan joukot.

Suomen sotapropaganda huuliläistä propagandasoopaa? „No sitä ihteessä“.

Neuvostoliiton sotavankileirillä N:o 158

Suomalaiset sotavangit kirjoittamassa kotiin.

Tilanne Italiassa

VERISIÄ YHTEENOTTOJA MILANOSSA

Milanossa on tapahtunut verisiä yhteenottoja saksalaisten ja italialaisten välillä. Saksalaiset ampuivat väkijoukkoon tykeillä. Puhelinyhteys Milanon ja Sveitsin välillä on katkennut.

Fascisminvastaisia mielenosoituksia

Sen jälkeen kun amerikkalaiset olivat valloittaneet Palermon, tapahtui Roomassa, Venetsiassa, Torinossa, Firenzessä ja Triestissä lukuisia mielenosoituksia. Lakkoaalto vyöryy kautta Italian.

Heti kun kuninkaan ja marsalkka Badoglion vetoamus oli julkaistu, alkoivat monissa pohjois-Italian kaupungeissa suuret fascisminvastaiset mielenosoitukset. Piazza-del-Domon torilla, Milanon tuomiokirkon lähellä, pidettiin saksalaisvastainen mielenosoitus. Torinon kaduille kerääntyi valtavia kansanjoukkoja. Väki-
joukosta kuului huutoja: „Me emme halua joutua pommitettaviksi Saksan tähden!“ ja „Alas Saksa!“

(Jatkuu 2. siv.)